

HISZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadókörletben átvéve.
Egész évre 10 p.
Nagyvadévre 4 p.
Helyben hához hordva.
Egész évre 20 kor.
Nagyvadévre 5 p.
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Nagyvadévre 6 p.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnap után napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 194. szám. Nagyvárad. Vasárnap, 1914 augusztus 23.

X. Pius és az egyház szelleme.

Az emberek szeretik azt, ami misztikus. Van egy jóslat a XII. századból, mely a pápák mindenikéről mond valami jellemzőt. Ennek a jámbor jóslatnak a szavaival szokták jellemezni X. Pius: ignis ardens, égő tűz. Fogadjuk el, hogy ez a két szó jellemző X. Pius uralkodására. De nem ő volt az égő tűz. Ez a jóságos, szent aggastyán nem hasonlatos a tüzlánghoz és mégis ez a legjellegzetesebb egész uralkodására. Isten őt szemelte ki arra, hogy közeli, gyakori érintkezést teremtsen az egyház gyermekei és a között a tüzláng között, melyet Jézus bocsát a földre, aki azért jött és azért van a földön, hogy tüzet bocsásson a földre, s mit akar egyebet, mint hogy égjen?!

Jézus itt van közöttünk. Elmentünk hozzá szent borzalommal, hogy lángjainál megmeggyujtsuk újra a mi mécesünk kis lángját. De X. Pius volt az, aki a gyakori, a mindennapos szent áldozást sürgette. Szava úgy hangzott, mint a reveláció. Egy rég feledett hang volt ez az egyház első századaiból. Tudtuk, hogy igaza van, de azért meglepett ujságával. X. Pius több volt, mint Mózes. Ráütött az oltár kövére s a kőből láng tört elő, mely felgyullasztotta a lelkeket. Megérintette az oltárt s víz patakzott belőle, mely felocsolja, felüdíti a lankadakat.

Igen, X. Pius hasonlatos az Apokalipszis angyalához, aki eleven

parazsat szór el, hogy felgyullassza a lelkeket.

A pápaság óriási erkölcsi hatalom, melynek reprezentálását alig bírja el egy ember. XIII. Leo államférfi volt, korának legnagyobb diplomatája. X. Pius pap volt. XIII. Leo működését legjobban jellemzi Tametsi futura enciklikájában ez a mondat: „A felsőbb szférákból származik a népeknek üdve. Éledjen fel és erősödjék meg az államban a keresztény szellem s akkor új életre kap tőle az emberiség. Krisztust kell a társadalomba, mint tulajdonába bevinnünk, az ő életerejének kell áthatnia a társadalmat, a törvényhozást, az intézményeket.“ Ez az irányzat jellemzi XIII. Leót s azért nevezték szociális pápának.

X. Pius törekvése volt az egyéneket mélyíteni a lelki élet mélységeit, mert hisz egyénekből áll az állam, a társadalom, a megújulás az egyénektől függ. A belső hitélet óriási fejlődése mutatja, hogy irányzata helyes volt.

XIII. Leo és X. Pius együtt adják a pápaság teljes képét. Egyiknek működése sem interiorisabb a másiknál, hanem egymásnak kiegészítői.

Ki gondolta volna erről a szelid, nyugodt aggastyánról, hogy valóban reform-pápa volt? Hü maradt elvéhez: restaurare omnia in Christo. Megújítani mindeneket Krisztusban. Elrendelte és majdnem teljesen befejezte az egyház jog kodifikálását s több intézkedése vonatkozik arra, hogy az egyház jogot valóban univerzálissá tegye minden téren.

Ezt a restaurálást végezte az egyháziak fegyelme terén is. Nagy munkájához: a hitélet felvirágoztatásához krisztusi papság kellett. Krisztus szellemével eltöltött papságot nevelt, mely példája legyen annak, hogyan kell az embernek áthasonulnia Krisztushoz. Mert a halál árnyékában ülő embereket a szó, a hzng fel nem ébreszti. Az élet érintésére ébrednek fel. A pap élete az, melynek nagyobb hatalma van Demoszthenész szavánál.

Ilyen papságot nevelt X. Pius. Vallási tehetséget, akik nemesak maguk vallásosak, de képességgel bírnak megihletni másokat is a vallás szent hitével.

Azért fontos nagy reformja: a szerzetes rendek megreformálása. Mert látta, tudta, hogy Assisi szent Ferenc dicső szegénysége sokkal nagyobb fényt árasztott az egyházra, mint a leghatalmasabb pápák dicsősége. Tudta, hogy Szent Ferencnek a Krisztus szegényének fiai sokkal többet lendítettek az egyházon, mint nagy tudósainak minden tudománya.

A Vatikán szentéletű lakója bírja előtt áll. Számot kell adnia arról, hogy kormányzata alatt egyháza mennyi hitet, szeretetet termelt. Közelebb jutottak-e hivei Jézus Krisztushoz, megvoltak-e rajtuk a Krisztus vonásai. Kiosztotta-e azokat az ajándékokat, melyeket Krisztus rája bizott.

Hisszük, tudjuk, hogy X. Pius ezekre a kérdésekre nyugodtan fog megfelelni.

A világháború.

A csataterék eseményei elébe vágnak a diplomácia eseményeinek.

Japán ördögi számítással és aljassággal alkalmasnak találja az időt arra, hogy a németeket kiszorítsa Ázsiából az angol-japán szövetségre való hivatkozással; ultimátumot küldött tehát Németországnak. A németek pedig ez alatt megszállották Brüsszelt, a belga csapatokat egészen a tengerpartig szorították s lehetetlenné tették, hogy az angolok a szárazföldön a franciáknak segítségére siessenek. A japánok fellépése az angolokat akarta erősíteni, de alaposan meglekészt, annyira, hogy teljesen értéktelenné vált. Angol csapatok Belgiumban többé partra nem szállhatnak, a franciák egyedül lesznek kénytelenek a németekkel megmérkőzni.

Ez a mérkőzés pedig kezdettől fogva kedvezőtlen kimenetelű a franciákra nézve. A franciák nincsenek kellőleg felkészülve, arra pedig éppen nem számítottak, hogy a németek Belgium felől fogják őket megtámadni. A váratlan és rendkívül erőlyes német támadás egyszerre zavarba hozta a franciákat, úgy hogy minden csatát elvesztek. A mühlhauseni vereség után most Metz és a Vogézek közt szenvedtek a franciák súlyos vereséget. A németek feltartóztathatatlannal nyomulnak előre s ezt meg nem akadályozhatja Anglia, annál kevésbé Japán. A harc Európában dől el s a mit a tengeren túl kalóztámadások el-elcsipegetnek Németországtól, azt a békekötésnél még kamatostul adhatják vissza.

A mi csapatainkat is a támadás szelme lelkesíti. Szerbiában éppen úgy mint Oroszországban győzelmesen haladnak előre.

Tudósításaink a legújabb eseményekről a következők:

Győzelmünk az orosz-osztrák határon.

Budapest, aug. 22. (Hivatalos távirat.)
Lembergől jelentik a Wiener Allgemeine Zeitungnak:

A Brzgrad Luvonski szerint az orosz-osztrák határ közelében fekvő Radzihowa környékén tegnap nagy összeütközésre került a sor csapataink s az orosz gyalogság és lovasság nagyobb osztagjai között. Huszárság által támogatott, több száz gyalogságból álló csapatunk heves szuronytámadása megritkította az ellenség sorait. Az oroszok a nagy pánikban futásnak eredtek s számos halottat és sebesültet hagytak hátra. Csapataink nagyszerű hősiességet és bátorságot tanúsítottak; soraink közül senki sem esett el s a sebesültek száma is igen csekély.

Budapestés Bécs megerősítése

Budapest, aug. 22. (Hivatalos távirat.)
Félhivatalosan közlik: Amint e nagyobb dimenziókat öltő világháború az abban első-sorban szerepet játszó hatalmakra azt a feladatot hárítja, hogy mindazon védekezési problémák megoldásával foglalkozzanak, melyek egy hosszú háború előre nem látható esélyei között is megadják a meglepetések elleni biztonságnak azt a nézetét, mely a mi hadviselésünk alap gondolatának, az erőlyes offenziák következetes keresztülviteléhez szükséges, ennél fogva a Duna vonalán régen tervezett és a mozgósítási előintézkedések keretében már elő is készített erősítési munkálatok vétetnek foganatosításba, amelyek

biztosítani fogják e folyó főátkelési pontját, ezek között a két fővárost. A monarchia mindkét államának lakossága, amely olyan férfias elszántsággal vette fel a küzdelmet, bizonyára helyeselni fogja ezt az elhatározást.

Ugyanaz a gondolat érlelte meg, amely 1870-ben a poroszokat Berlin megerősítésére indította: az a gondolat, hogy a nagy célokért küzdő nemzetnek a szívós védekezésre is készen kell állaniok, s offenzívánk csak akkor nyugszik biztos alapon s csak akkor lehet gondtólment és frissen tetterős, ha készen állunk a sikeres védelemre is.

Idáig szól a félhivatalos közlés a közönség megnyugtatása végett. Informált helyen szerzett felvilágosítás alapján megállapíthatjuk, hogy itt tulajdonképpen egy már béke idején készült mozgósítási intézkedések keretében elkészített rendszabállyal van dolgunk és hogy a tervezett erősítési munkálatoknak egyáltalában nincs aktuális jelentősége, hanem a gondos és előrelátó hadvezetésnek olyan intézkedése, melyet a helyes biztonság időpontjában óhajt végrehajtani éppen abból a célból, hogy annak a polgárságra riasztó hatása ne legyen és hogy a munkálatok kellő pontossággal és nyugodtan legyenek elvégezhetőek.

Kiemelendő különösen az a találó példa, hogy 1870-ben a poroszok is megerősítették Berlint, ahol bizonyára nem volt semmi okuk arra, hogy a porosz főváros veszélyeztetésétől tartsanak. A Duna vonalain régen tervezett erősítési munkálatok végrehajtása feltétlenül helyeslendő intézkedés, mert ha minden okunk és teljesen szilárd bizalmunk is meg van arra, hogy a háborúból diadalmasan fogunk kikerülni, még a legszilárdabb bizalom sem mentheti fel a hadvezetőséget azon kötelesség elől, hogy a védekezés problémájával is foglalkozzék, hogy a lakosságnak meglepetések ellen is teljes biztonságot nyújtson és hogy ehhez képest a legfőbb védekezési problémát, a

Virág-dalok.

Gyöngye mécsvirágom!
Bűnösök vagyunk mind e esataterén
Csak te állsz közöttünk tisztán, fehérén,
Mint csillag az éjben.

Bűnösök vagyunk mind. De most megtisztulunk.
Ezen az éjszakán, ezen a bösz csatán
Ujraszül bennünket a tűz keresztisége:
A vérünk omlása, a kardjaink éle!

S ha virrad harc után,
Holnap hőszirmodon bibor lesz a harmat,
Holnap emeséled, hogy itt hősök haltak
Gyöngye mécsvirágom!

CSOÓR LAJOS.

SZENT MALAKIÁS JÖVENDŐLÉSE A PÁPÁKRÓL.

A lapok közlik hogy X. Pius pápáról ez volt a jóslat: *Ignis ardens, égő tűz.*
Érdekes lesz foglalkozni vele, honnan van ez a jóslat.

Két Malakiást ismerünk, a kik jövendöltek. Az egyik ó-szövetségi próféta, Kr. e. az V. században élt s tudvalevőleg az u. n. kis próféták közé tartozik.

A másik az, a kinek jóslata most bennünket közelebbről érdekel, a XII. században élt Kr. u. 1094-ben született Armagh-

ban Irhonban, papi pályára lépett, Connaught püspöke, majd Armagh érseke lett s mint ilyen halt meg 1148-ban. IV. Kelemen pápa alatt szentté avatták.

Szent Malakiás jövendölése II. Czelesztin pápa idejéből való, a ki 1143-ban választott pápává. Felsorolja e pápa utódait, szám szerint 115-öt s mindeniket pár jellemző szóval jelöli meg, a mely szavak az illetők eredetére, nevükre, valamely jellembeli tulajdonságukra vagy uralkodásuk egy eseményére vonatkoznak.

Meglepő, hogy e jóslatok nagyrészt mily pontosan ráillenek az eddigi pápákra. Ime néhány példa:

II. Czelesztin utódját e szavak jelzik: *Inimicus expulsus*, kiűzött ellenség; s csak ugyan utódja II. Lucius lett családi neve *Caccianemici*, a mi annyit tesz: a ki az ellenséget üldözi.

II. Lucius utódjául azt mondja: *Ex magnitudine montes*, a helyek magasságából. S tényleg III. Jenő pápa a toszkányi *Grandmonte* családból származott.

Utódját, IV. Anasztáz így jelzi: *Akbas Suburannus*, Suborra apátja; családi neve valóban Suburra Konrád s apátja volt egy zárdának.

És így tovább.
A jövendölések ellenfelei kifogásolják annak hitelességét s azt vetik ellene, hogy csak 1595-ben tette közzé Wion Arnold szent Benedekrendi szerzetes; csak hogy mint a kiadó előszavából kitűnik, ismerték a jövendöléseket már sokkal előbb is és azon-

felül az 1595 utáni jóslatok ép oly jól beváltak, mint az 1595 előttiek.

Elegendő lesz néhány példát adnunk e korból is, *de Place* grófnak Párisban 1894-ben megjelent, *Propétie de saint Malachie* című rendkívül érdekes füzetje nyomán.

Crux Romulea: Romulus keresztje vagy római kereszt; VIII. Kelemen pápa, az Aldokraudinik családjából, mely család az első római keresztények utódjának tartja magát s keresztbe tett faágat hord cimerében.

Undosus vir: a ki eltűnik, mint a hullám; XI. Leo, megválasztották 1605. ápr. 1-én, koronázásakor megizzadt, meghült még ugyanazon hó 27-én meghalt. Jött és elmúlt, mint a hullám.

Gens perversa: gonosz faj; I. V. Pál, kinek cimerében sárkány és sas, ragadozók szerepelnek, ő fejezte be a Szent Péter templomot, melynek homlokzatán cimere is ragyog.

Lilium et rosa: lilium és rózsa; VIII. Orbán pápa, kinek cimerében tényleg lilium és rózsa szerepeltek.

Jucunditas crucis: a kereszt öröme; X. Ince: a kit szent kereszt fölmagasztaltatásának napján választottak pápává. Az általa épített Pamphili-villát utánozta XV. Lajos, a hires versaillesi palotában és parkban.

Poenitentia gloriosa: dicsőséges bűnbánat: a velencei Öttobini Péter, Bűnbánó Péter melléknévvel. Mikor pápává lett, pénzeire a *Poenitentia gloriosa* köriratot verette.

Térjünk át a legújabb időkre.

VI. Pius. *Peregrinus apostolicus*; apos-

dunai vonal fővonal főátkelési pontjait első-sorban a monarchia két államának fővárosait biztosítsa.

Félnek az oroszok.

Budapest, aug. 22. (Hivatalos távirat.) A Reichspost jelenti: Az orosz-bukovinai határon folyó harcok egyik szemtanuja írja, hogy katonáink szelleme nagyszerű, katonáink határtalan bátorsággal és hősiességgel harcolnak. Ennek következménye, hogy az orosz katonákat abban a pillanatban, amikor meglátják csapatainkat, egyenesen félelem fogja el.

Az Orosz-Novosielica mellett előnyomulásunk oly heves volt, hogy az ellenség menekülés módjára vonult vissza. Csapataink ma már urai a városnak és környékének. Minden nap nagymennyiségű fegyvert, lőszeret és élelmet zsákmányoltunk és sok ellenséges harcost fogtunk el, akiket Cernowitzbe szállítunk. Remélem — így végzi a levél — hogy rövidesen Kiewből irtak.

Novosielica új neve.

(Tud. cenz. táv.) A Cernowitzhez közel fekvő Novosielica nevű oroszoktól elfoglalt község nevét a bukovina helytartóság „Ujnovosielica“-ra változtatta át és a polgármesteri teendők ellátásával egy osztrák hivatalnokot tisztelt meg.

Szentpétervár megerősítése.

Bécs aug. 22. (Tud. cenz. táv.) Egy stockholmi jelentés szerint Pétervár nyugati részének megerősítésén lázasan dolgoznak.

A Keleti tengerben nincs veszedelem.

Berlin, aug. 22. (Hivatalos.) A Wolff Bureau jelentése szerint, a Keleti tengerben ellenséges hajó nem található. A finn öböl-től délre nincs veszedelem.

Egy orosz hajó katasztrófája.

(Tud. cenz. táv.) Az Express nevű orosz személyszállító hajó Odesszából Nikolajev-be menet, Ocsakovnál aknára került és fölrobbant.

toli zarándok. Utazott Bécsbe, elragadták Savonába s meghalt Valenciában.

VII. Pius. Aquila rapax; ragadozó sas. Rómából I. Napoleon elvitette, a kinek a címere a sas volt.

IX. Pius. Crux de cruce; kereszt a keresztről. Alkalmazható e megjelölés fájdalommal telt uralkodására, de arra is, hogy a vele ellenségeskedésben állt szavojai ház címerében a keresztet viseli.

IX. Pius után jött XII. Leo, Lumen in coelo, égi világság.

XIII. Leo után szent Malakiás jóslata már csak kilenc pápát említ. Leo utódja Ignis ardens, égő tűz.

Ignis ardens után jönnek még: Religio depopulata, néptől megfosztott vallás, Fides intrepida, rettenthetlen hit, Pastor angelicus, vagy Pastor Anglicus, angyali vagy angol pásztor, Pastor et Nauta, pásztor és hajós, Flos florum, virágok virága, De medietate lunae, a hold közbenjárása folytán, De labore solis, a nap munkája által és Gloria olivae, az olajfa dicsősége.

Végül jön az utolsó Pápa, II. Péter, akitől Malakiás a következőket jövendőli:

„Akkor eljövendek az utolsó üldözések a római egyházra és Római Péter fog ülni a szent széken. Legeltetni fogja juhait megszámlálhatlan zavargások közepette és a mint ezek elmúlnak, leomlik a hét hegyeken épült város (Róma) és eljövend a rettenetes ítélet, hogy megítélje népét.“

Ez volna tehát az utolsó ítélet.

A NYUGATI HARCTÉRRŐL.

Nagy német győzelem. 10.000 francia fogoly

Berlin, aug. 22. (Hivatalos.) A nagyvezérkar 21-iki kelettel a következőket közli: A csapataink által a Metz és Vogézek között megvert francia haderőt ma üldöztük. A franciák előbb rendben vonultak vissza, azután eszeveszetten menekültek. Eddig több mint 10.000 franciát fogtunk el és legalább ötven ágyut zsákmányoltunk.

Az ellenséges francia haderő több mint nyolc hadtestből állott.

Az angol hadsereg nem szállíthat csapatokat Belgiumba.

(Hivatalos jelentés.) Berlińi fölfogás szerint Brüsszel bevétele az angol hadsereg partra szállítását megghiúsította.

A belga hadsereg Antwerpenbe hátrált.

(Tud. cenz. táv.) A Wolff ügynökség jelenti: A belga főhadiszállást Antwerpenbe helyezték és az egész sereg oda vonult vissza. Antwerpen kapuit lezárták. Brüsszel bevétele folytán Antwerpen három oldalról körül záratván, az angoloknak nem

sikerült Belgiumba csapatokat szállítani.

Angliában nem jelentkeznek a katonakötelesek.

(Hiv. táv.) Bécsbe érkezett hiteles jelentések szerint az angol hadseregbe, melynek a londoni alsóház 500,000 ujoncot szavazott meg, mind-egyed a legnagyobb erőfeszítések dacára is csak 2000-en jelentkeztek. Ezek is nagyobbára kereskedelmi utazók, akik a háboru folytán állásukat veszítették. Egyetlenegy angol munkás sem jelentkezett.

Kiméljük a vért!

(Hivatalos jelentés.)

Budapest, aug. 22. Oroszországnak Szerbia ellen indított büntető akciónkba való beavatkozásával a háboru döntő fordulatot vett: **kénytelenek voltunk hadainkat, egész erőnket az észak-keleti harctérré Oroszország ellen összevonni.** Ezzel a szerb háboru, melyet a hadvezetőség és a közvélemény is az orgyilkosok ellen indított büntető akciónak kezdett és ítélt automaticen kiszorult az események éléről, **mellék akcióvá lett, melynek az elkövetkező nagy döntésre befolyása alig van.**

Tekintettel azonban az általános helyzetre, az ellenséges oldalról terjesztett tendenciózus hírekre célszerűnek tartottuk, hogy bizonyos mértékben offensiv akciót kezdjünk s megmutassuk fegyvereink erejét. Ez az akció azonban épen a fent említett szempontok miatt csak az ellenséges területen való rövid előnyomulásnak volt szánva, melynek várható sikere után ismét előbbi várakozó állásba akartunk vissza térni, *hogy adandó alkalommal újra lecsaphassunk az ellenségre.* Ez az offensiv előnyomulás augusztus 13. és 18-ika közt mg is történt. *Délre vezényelt csapataink kiváló vitéséggel és páratlan bravúrral vitték véghez az ellenséges területre való előre nyomulást, melynek eredménye az lett, hogy csaknem az egésze szerb hadsereget maguk ellen összpontosították. Az említett napokon a nagy tulsulyban lévő szerbek a legsúlyosabb áldozatok árán folytattak harcokat haderőnk ellen, de a hadműveleteik egytől-egyig megghiúsultak csapataink hősiessége miatt.*

Az ellenség tulsulyát és azon körülményt tekintve, hogy az ellenség létéért küzd, nem lehet csodálkozni azon, hogy a mi haderőnknek is részben jelentékeny veszteségei vannak. A kitűzött feladatnak teljesítése után hadvezetőségünk aug. 19-én fentebb adott szempontjaihoz hiven seregeinket visszaparancsolta eredeti hadállásaikba az alsó Drina és a Száva mellé visszahagyván a harctéren teljesen kimerült szerb hadsereget.

Hadállásaikba visszatért csapataink ma az említett helyeken lévő szerb magaslatokat és a Szabac körüli teret tartják megszállva. A Boszniából Délszerbiába nyomult magyar-osztrák csapatok folytonosan harcolva Valjevo felé hatolnak előre. Teljes nyugalommal nézhetünk a további események

elé, melyeknek lefolyása továbbra is igazolni fogja bizalmunkat, melyre a legnehezebb viszonyok között küzdő és a laikus előtt hallatlannak feltűnő feladatokkal megbízott derék csapataink aug. 13 és 19-ike között a legnagyobb mértékben méltónak mutatkozott,

Budapest, aug. 22. A fent adott kommunikére illetékes helyen megjegyzik: A kommünike megállapítja, hogy e hó 19-én estére az a feladat, mely a Szerbiában operáló hadseregünk elé kezdet óta tüzetelt, meg volt oldva, hogy seregeinknek Valjevo felé való előnyomulása teljesen biztosítva van amellett, hogy összes erőinket észak felé összpontosíthatjuk.

Különben a kommünike nyugodt és tárgyilagos hangon van tartva és maga is határozottan kiemeli, hogy a hadvezetőség ez idő szerint az orosz határon való összpontosításra fordítja a figyelmét jól tudva azt, hogy ez által a déli harctéren szerzett erős pozíciókat nem veszélyeztetjük.

Éhínség előtt áll Anglia.

Még két hétre való elesége van a szigetországnak. Londonban forradalmi szervezet működik. Egy angol lap leleplezte a szerb összeesküvést. Angolország közvéleménye Németország mellett.

Amióta bizonyossá vált, hogy Angolország nem nézi tétlenül ezt a borzalmas európai koncertet, hanem háborúba keveredik a hatalmas Németországgal, egymásután jelentek meg a fővárosi lapokban azok a cikkek, amelyek Anglia kétségbeesztő helyzetét tárták fel. Az újságolvasók körében természetesen nagyon sok kételkedő akadt, akik hangulatként néztek a híresztelésnek vették ezeket a közleményeket.

Hogy mennyi igaz az angolországi viszonyokból megírt képek, hogy milyen szomorú és kétségbeesett állapot uralkodik a szigetországnak, megerősíti egy fiatal ember, aki a napokban tért haza Londonból. Kováts Endre ez Dr. Kováts S. János, felsőkereskedelmi iskolai igazgatójának fia, aki a legutolsó hajót sem érte már el és kénytelen volt egy közönséges szénszállító gőzösön menekülni.

Kováts Endre a következő eddig még nyilvánosságra nem került adatokat beszélt el munkatársunknak:

— Az angol hadüzenetet nagy parlamenti harcok előzték meg. Sir Edward Grey külügyminiszter az utolsó pillanatig tagadta, hogy a háborút akarja és az ellenzék két, meggyőződéssel dolgozó vezérével John Burnst és Llaud Georg-t meg is tévesztette ezzel. A külügyminiszter aztán befejezett tény elé állította a képviselőházat. Az egy pár háborús képviselő kivételével az egész parlament mély megdöbbenéssel vette tudomásul a hadüzenetet.

Az ország egyszerre megbénult. Valóságos pánik tört ki. A hatalmas gyárak mintna összebeszéltek volna, elengedték az összes munkásaikat. Három nap alatt tíz millió munkás maradt állás nélkül Angliában.

Az ugynevezett Peace League röpecdülék és falragaszok útján népgyűlést hívtak össze a Trafalgaz Square nevű térre amely London legszebb tere. Több mint százezer férfi és nő jelent meg a népgyűlésen és határozati javaslatot fogadtak el, amelyben tiltakoztak a háború ellen.

Ekkor már a képviselőház hazafias hűtlenségéből megszavazta a zsoldos hadsereg létszámának felemelését. A népgyűlésen pedig a százezer férfi ünnepélyes fogadalmat tett, hogy nem jelentkezik katonának, mindaddig, amíg betevő falatjuk lesz. Egyet

azonban kihagyott az óriási tömeg a számításából. Azt tudniillik, hogy a hivatalos körök hátha hazudtak amikor azt mondták, hogy London, illetve Anglia nyolc hétre elvan látva élelemmel! Később be is bizonyosodott, hogy ez a kijelentés nem felel meg a valóságnak.

Alig két hétre való elesége van Angolországnak! Mikor London lakói tapasztalni kezdték, hogy az üzletekben egyre kevesebb mennyiségű cukrot, rizst, lisztet, fűszert, húst, halat és más élelmiszert adnak egy-egy vevőnek, valósággal kétségbeesett a 7 milliónyi ember. A szegényebb sorsúak pár nap alatt éhezni voltak kénytelenek és inkább elmentek zsoldosnak, sem hogy éhen pusztuljanak. Csupán koplaló, jóllakni akaró férfi jelentkezett, illetve folyamodott az utolsó menedékhez.

A németeket és magyarokat a hadüzenet óta figyelték. Nálam is megjelent két scot-boy cserkész fiu, hogy házkutatást tartanak. Elkergettem őket, mert nem hivatalos személyek voltak. Később két detektív jött, de akkorra már elégettem az összes térképeimet. Mert egy térkép, egy rajz elég volt, hogy letartóztassák az idegeneket. Egy német tanárt agyonlőttek, mert a laboratóriumban kísérletezéshez szükséges szikratáviró készüléket találtak.

Az éhesek forradalma talán már ki is tört azóta. A Bank off England visszatartja az aranyat, ami csak fokozza a pánikot. A legtöbb bank bezárt, hogy a betétesek ostromát kikerülje. A mob üldözi az idegent. A franciát sem kiméli, mert rabolni akar. A bányamunkások még a hadüzenet napján sztrájkba állottak, pedig rengeteg szénre van szüksége a hajóhadnak. Titkos forradalmi szervezet hálózta be az egész országot, amely minden pillanatban több millió embert tud lázadásra hívni. A gyarmatokról, különösen Egyiptomból borzalmas hírek érkeztek, amiknek közlését két nap mulva betiltották. Indiában milliók várják, hogy fegyvert foghas-

sanak az angolok ellen. Mindenki fél, mindenki retteg, csak Sir Edward Grey és kis számu hívei mosolyognak, bizva a győzelemben.

— Csak ők biznak abban, mert mindenki meg van győződve, hogy Anglia csak vereséget szenvedhet. El vannak készülve arra is, hogy verhetetlennek hitt flottájukat megsemmisíti a német hajóhad. Épen ezért a közhangulat német barát. Különösen a tudósok tiltakoztak a németek elleni háború ellen, mert belátták, hogy mindent onnan tanultak és csak a németektől tanulhattak volna ezután is. Szerbiát utálják. Mikor a trónörökös párt meggyilkolták, egyik legnagyobb lap a John Bull detektívet fogadott és a szerb konzul lakásáról ellopatta az összeesküvés iratait. Napokig közzétek a rendkívül érdekes iratokat, amelyből kintunt, hogy 2000 fontot tüztek ki Ferenc Ferdinánd fejére. Szidták Szerbiát és di-esőséget kívántak a magyar-osztrák fegyvereknek, amelyek „büntető expedíciót indítottak a kulturálatlan, királyvért szomjazó esőcselék ellen.”

— De Sir Edward Grey féltékenykedett Németországra és inkább a rettegésbe a kétségbeesésbe kergette egész Angolországot.

(H. L.)

A vármegye segélyezési akciója.

Megalakult a központi bizottság.

Biharvámegyében tekintettel arra, hogy ott a segélyezendőek száma igen nagy és hogy a segélyezést több mint 490 községben kell eszközölni, a vármegye vezetőségének egész tervezetet kellett kidolgozni arra, hogy a segélyezés miként legyen lebonyolítható és hogy a segélyezésnek eredménye is legyen.

E nagy feladat megvalósítására első-sorban megalakították a központi segélyező bizottságot. A segélyező bizottság élén maga a főispán dr. Miskolczy Ferenc áll, aki fáradságot nem ismerő buzgalommal és kitartással igyekszik mindent elkövetni, hogy az otthon maradt családtagok egyáltalán ne érezzék a nélkülözést, mely a családfenntartó távolléte folytán ott fog kopogtatni minden ajtón. Az ő indítványa alapján a vármegye központi és vidéki tisztikara egyhangú lelkesedéssel mondta ki, hogy fizetésének egy százalékát a segélyezés céljaira bocsátja.

A központi segélyező bizottság megalakulásáról tegnap a következő hivatalos jelentést adták ki.

A háborúba bevonultak itthonmaradt családtagjai, a sebesültek és a haremezón dicsőségesen elhaltak árvái és özvegyei, szóval a gyámolításra szoruló társadalmi segélyezésének biztosítása céljából a vármegyei központi segélyező bizottság dr. Miskolczy Ferenc főispán és Fráter Barnabás alispán elnöke alatt Dr. Wallner Ödön főügyész, Keszthelyi Zoltán főjegyző, Verner Kálmán árv. elnök, dr. Mörice Ernő főorvos, Fetser Antal, Plathy Miklós, Pallay Lajos és Nyisztor Alajos közg. bizottsági tagokból megalakult.

Örvendetes tudomást szerzett a bizottság arról, hogy a vármegye tisztviselői, ügysegéd és kezelő személyzete a f. évi szept. 1-től kezdődőleg a háború tartamára fizetésük 1 százalékát ajánlották fel a segélyezés

céljaira és hogy az elárúsításra kibocsájtott kokárdák áraiból már eddig is tetemes összeg folyt be.

Ezen bizottság hivatása lesz a fenti címen és az önkéntes adományokból begyűlt összegek akkénti felhasználása iránt intézkedni, hogy a családfe távolléte vagy nem léte miatt segélyezésre tényleg reászoruló ellátása biztosítható.

Az adományok Fráter Barnabás alispánhoz szolgáltatandók be.

Míg a központban a központi segélyező bizottság megalakult, azalatt minden járásban is szervezték a segélyező bizottságokat. Ezek a bizottságok már munkába is állottak és a legtöbb helyen igen tekintélyes segélyezésre szánt anyaggal is rendelkeznek.

Tegnap p. o. szemtanui voltunk egy ilyen bizottság munkájának. Az egyik közeli nagyközség kaszinójának külön helyiségében lisztrel telt hatalmas zsákok voltak beraktározva és a bizottság egy tagja, aki különben is kereskedő 1 és 2 kilós csomagokba osztotta szét és készítette elő a lisztet. Egy másik asztalon pompás friss kenyerek voltak.

A pénzádományokat külön kasszában kezelik. A többi jelen nem volt tagok a községben jártak-keltek, mint a méhek és gyűjtöttek.

Igy megy ez az egész vármegyében. A segélyezésre tulajdonképpen még most nincs szükség, mert az itthonmaradtak a vidéken nincsenek segélyre utalva. A segélyezés nagy munkája majd csak a tél beálltával kezdődik. A bizottságok tehát üdvösen teszik, ha a most megnyilvánult bőkezű adományokból tartalékra is gondolnak akkorra, mikor majd nem lehet mindenki olyan bőkezű mint most.

ság miatt nincs normális kereskedelem, de meg a háboru miatt nincs elegendő vevő sem, meghagyja az alispánoknak és polgármestereknek, hogy a zálogtárgyak elárverését ne tartassák meg. Ezek a zálogtárgyak a különböző adó hátralékokban lefoglalt ingóságok. A zálogtárakban az árverések megtartását a miniszter már előzőleg betiltotta.

*** A Margitai Takarékpénztár gyásza.** Berger Dávid a Margitai Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatója szerdán délután 3 órakor szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. Az elhunyt igazgató temetése nagy részvét mellett ment végbe.

*** Kinevezések a postán.** A posta és távirda vezérigazgató többek közt Till Ernő, Buzás Béla és Szócs Tivadár gyakoronok jelöltek postai- és távirda gyakornokokká kinevezte.

*** Az élelmiszer-uzsorások.** Napról-napra több panasz érkezik hozzánk az élelmiszer uzsora ellen. Egyes kereskedők minden igaz ok nélküli kihasználják a helyzetet s még a behívott katonákat is megsarcollják. Apróbb boltokban 10-15 fillérért alig adnak annyi szalonát, kenyeret, mint rendes körülmények között 6-8 fillérért. A polgári közönséggel sem bánnak különben. A cukor már kecsi számra érkezett Nagyváradra, de még mindig 118-120 fillér, sőt még több kilója. A zöldségnek árát is erősen felcsigázták. A rendőrségen már több feljelentést tettek, de még egy sem került tárgyalásra, pedig az ilyen dolgot mielőbb kellene elintézni, hogy az élelmiszer-uzsorások visszarettenjenek a közönség lelketlen kiuzsorázásától.

*** Adományok a katonák családjaiknak.** A hadba vonult katonák családjaiknak felsegélyezésére újabbán a következő adományok folytak be: Diósi Lajosné 1000, Huszár Bertalan és neje 10, A nagyváradai congr. izr. hitközség előjárósága 1000, Müller Hermann mérnök 20, Horváth Salamon nyng. főmozdonyvezető 10, Nagyvárad szeszfinomító a Győri szeszgyár és finomító részvénytársaság fiókja 100, dr Löblé László 20, Pasali Rózi gyűjtése: Pasali Péterné 2, Paróczay szabó 2, Havranek János 1, Tirschel Gyuláné 2, Tarján Gábor 2, N. N. 150, Bodnár Manci 1, Belme Istvánné 1, Nagy János 1, Polonkay Gyula 1, Muresán Valéné -60, P. Manyi -30, Jeney Katalin -60, Nagy Ilonka -60, Schuller Antalné 1, Künszler Jánosné 1, N. N. -40, Bodnár Péterné -50, Mezey Mártonné 1, Tarsoly Ferenc 10, Vajna Rózi -60, N. N. -40, Olvashatatlan 1, Jóó Gizella 3, N. N. 1, N. N. 1, Glück Jolánka 1, Jelic György 2, Tarsoly József -60, összesen 41. Janovszky Józsefné gyűjtése: Weinberger Jenő 1, Fekete -80, N. N. -20, öz. Alföldiné 1, Rösenczveig Róza 1, N. N. 2, Fehér Bandi -60, Köhn N. né 1, N. N. -90, dr Vasady Ödön 1, olvashatatlan 1, Rothbart Ignác 2, Friedler Róza 2, Valdmann 1, Kleinné 1, Olvashatatlan 1, N. N. 40, Weisz Manoné 1, Steiner 1, Gábor János 2, öz. Kiss Károlyné 1, R. L. 50, Steiner Ferenc 1, May Sándor 1, Virányi Béla 1, Szigeti Géza -50, öz. Reindl Károlyné 1, D. Á. 1, N. N. 1, Nagy Mihályné 2, Olvashatatlan 1, Baraláné 1, N. N. 1, N. N. -80, N. N. -20, összesen 5590. Janovszky Józsefné gyűjtése: N. N. -80, öz. Náth Jánosné 2, N. N. -40, Janovszky Józsefné kisebb gyűjteménye 840. Cikkely Istvánné 1, Pintér Nusi 1, Kádár Sára 1, összesen 1460. Fekete Mariska gyűjtése: Hondzsel Lajos 2, N. N.

-20, N. N. -20, N. N. -60, N. N. 60, N. N. -50, N. N. -50, N. N. -50, N. N. -30, N. N. -10, N. N. -40, N. N. -40, N. N. -40, N. N. -50, N. N. -40, N. N. -50, T. A. -20, Sopronyi Károly -32, Bakonyszegi Lajos -30, V. Lévai Gyula -20, Jeremiás Sándor -20, Papp Zsigmond -20, N. N. -40, M. J. -60, M. Gy. -30, Faragó -20, Papp János -20, Vágási Vilmos -20, Varga János -40, N. N. -60, Olvashatatlan -10, L. -30, Tarsoly János -40, Pénzügyőri altisztek 1, N. N. -40, Volf -50, Silambó Róna -10, Hollinger Rezső -50, N. N. -40 Magyariné -20, N. N. -20, Szabados -20, Nagy Sándor -10, N. N. -40, összesen: 1762. Istvánffy Lilike és Magduska gyűjtése: dr Istvánffy István 3, öz. Istvánffy Józsefné 3, Karácsony Juliska 1, N. N. 2, Szalay Magda 1, öz. Ember Emánueláné 3, Buzáth Lajos 2, H. R. 1, K. H. -50, Kreznerics Gyula 5, N. N. -20, Ferenci Gizella 1, Virányi 1, Rósenberg Manci 1, N. N. -30, Farkas Józsefné 3, Középpessy Kálmánné 1, dr Oláh Béláné 1, Gitye 2, Löwenstein -30, Kövesi Albert 1, Barna Klára 1, N. N. -40, Huszár István 1, Lukács Margit 1, Bozsák -50, Kakas István -50, Bige 1, N. N. -30 összesen 40 kor.

*** Pusztító villámcsapás.** Margitai tudósítónk jelenti, hogy a járásban Érfanesika községe fellett borzalmas égiháboru vonult végig. A villám több helyen lecsapott. Egy villámcsapás felgyújtott egy házat, melytől még három épület pusztult el. A tüzet csak nagynehezen tudták lokalizálni. Mentés közben Kovács Sándor egy lángoló épület lehuzott tetőzete alá került, honnan csak nehezen tudták súlyos égési sebekkel kiszabadítani.

*** A bejelentő hivatal figyelmeztetése.** A rendőri bejelentő hivatal azt tapasztalja, hogy a közönség a bejelentésre vonatkozó rendeletnek nem tesz eleget, amely mulasztás a mai háborus időkre való tekintettel, igen súlyos beszámítás alá esik. Ugyanezért felhívatik a város lakossága, hogy nemcsak a törvény iránti kötelességtől folyólag is, mindenki siessen a bejelentés kötelezettségének - különösen idegenekre vonatkozólag - haladéktalanul eleget tenni, mivel ellenesetben a legszigorubb büntetést fogjuk alkalmazni. Nagyvárad, 1914. évi augusztus 21-én. Rendőri bejelentő hivatal.

*** A Félix-fürdő igazgatósága** igen sok oldalról kapott levélbeli megkeresésre ezuton is tudomására hozta a kurát tartó és a kiránduló közönségnek, hogy szállodáinknak nagyrésze nyitva van, egész éven át nyitva is marad. A fürdő üzem és a vendéglők teljes mértékben a közönség rendelkezésére állanak. Téves tehát az a hiresztelés, hogy a Félix-fürdőben most nem lehet kurát tartani. A fürdőtelepen egyébként előkészületek vannak a harctérről hazaérkező sebesültek befogadására. A múlt héten érkezett vendégek: Kötzmann János keresk. tanár és családja Nagyvárad, dr Tóth György törv. bír. Kolozsvár, Kegyalussy Fekete János magánzó Budapest, öz. Trestyánszky Ferencné ref. lelkész és leánya Pozsony, Szabó Sándor ny. m. kir. főerdész Arad, öz. Mártonffy Lajosné Nagyvárad, Kobor Ferencné, Várad Samuné gazd. Szeghalom, Dobos József rendőrbiztos Debrecen, ifj. Gáll László gyáros Nagyszalonta, Mártonffy Gyula és neje földb. Körösszakál, Fodor Mihályné Székelyhid, Bocsanóczy Gerő kereskedő Marosvásárhely, Kezma Jenő Szilárd irtalmas r. Eger, Kereszty Károlyné magánzó Bagamér, Kapros József magánzó Debrecen, Balogh Gábor iparos Debrecen, Matyus Endre kocsigyártó Budapest, öz. Glosziarik Jánosné és családja főgym. tanárné Szeged, Stern Miklósné és családja magánzó Nagyvárad, Mátyás József tanító

..HIREK..

Katona-nóta.

Ferenc József nem mehet el a bálba,
Öreg ember, nem könnyű már a lába.
Sebaj, ha már nem bírja is a táncot,
A táncot, a táncot —
Mégforgatjuk helyette is a rácot!

Ferenc József levelet irt ma reggel:
Masérozni szeretne a sereggel.
Ne masérozz édes öreg királyunk,
Királyunk, királyunk —
Te csak nézzed, amit mi majd csinálunk.

Ferenc József felment egy hegytetőre,
Messzilátón onnét tekint előre,
Mindig csak azt nézegeti, ha ráér,
Ha ráér, ha ráér —
Hogy vereksznék királyér' és hazáér'!

*** Személyi hir.** Szmotka L. Ödön a gimnázium igazgatója, tegnap hazaérkezett és átvette az igazgatói iroda vezetését.

*** Uj honvédelmi államtitkár.** A hivatalos lap közli, hogy a király Szirmay Sándor tényleges államnyu altábornagyot honvédelmi államtitkárrá nevezte ki.

*** Be kell szüntetni az árveréseket.** A miniszteriumból tegnap ismét üdvös rendelet érkezett a törvényhatóságok első tisztviselőihez. A rendelet arra való hivatkozással, hogy a jelenlegi pénzdrága-

és neje Derecske, Pap Miklósné birt. Belényes, Kiss Imre gazd. Komádi, dr Zsen-gellér József kir. j. bir. főjegyző Kisujszállás, Konrad László ügyvéd és neje Erőmhály-falva, Papp Viktor gör. kath. lelkesz Ma-gyarkérc, özv. Pásztor Ferencné gazd. Er-semjén, Strausz Vazul bizt. Vasand, Volf Jolán törv. tisztviselő Nagyvárad, Zigyotán Gáborné és leánya Belényes, Szidmá-ny Irma mag. Ersemjén és még mások.

*** A zálogházi árverések elha-lasztása.** A belügyminiszter tegnap érke-zett körrendelete, sajnos, nagyon sok szegény-embert és szegény családot érdekel köze-lebről. Az utóbbi évek sanyarusága kere-setté tette a zálogházakat s igen sokan van-nak, akiknek értékeik a zálogházakban he-vernek, ők pedig a távoli esatatereken védik a hazát. Ezeknek nincs módjuk, hogy zálog-tárgyaik megtartásáról gondoskodhassanak, akik pedig itthon vannak, azok egyrészenek a nyomoruság nem engedi, hogy kiválthas-sák zálogban levő értéktárgyaikat. Ezeket segít most a miniszter rendelete. A minisz-ter rendelete a következő:

A katonai szolgálatba vonulók érdekei, továbbá a hadiállapot folytán emelkedő mun-kanélküliség a pénzdrágaság s az árverési vevők hiánya a legtöbb helyen indokoltá tes-zik, hogy a lejártáig ki nem váltott zálog-tárgyak értékesítése céljából tartandó árveré-sék elhalasztassanak. Felhatalmazom a ha-tóságot, hogy az ily árverések elhalasztása iránt a hadiállapot tartama alatt a helyi vi-szonyok gondos mérlegelése mellett, saját hatáskörében intézkedjék. Megjegyzem egy-ben, hogy a kir. zálogházak árveréseinek el-halasztására már intézkedés történt. Jelen rendelkezésemről a közjegyzői kamarákat ér-tesítettem. A hatósága alá tartozó első fokú iparhatóságok fentiekéről értesítendőek. Azt hisszük, Nagyvárad város rendőrkapitányi hi-vatala is mielőbb intézkedik a miniszteri ren-delet értelmében.

*** A révi barlang szállója ka-tonakórház.** Gróf Zichy Ödön es. és kir. kamarás a révi barlang melletti turista-szállót felajánlotta üdülő helynek a meg-sebesült lábadozó katonák részére.

* Az iskolák sajnos nem fognak meg-nyilni, a **Donát-féle** kereskedelmi magán-tanfolyam azonban rendes időben kezdi a tanítást. Aki nem akar a tanulásban vissza-maradni, **siessen** beiratkozni. A fiú és leány tanítás külön-külön történik.

*** Beiratkozás.** Tudomására hozom a város zenepártoló közönségének, hogy ének-iskolámat (orsz. magy. kir. zeneakadémia elők. tanf.) **zongora tanszakkal** bővítettem ki, és ezen tanszakra is egy zeneakadémiai ok-levéllel bíró tanerőt sikerült megnyerni. Ugy az ének mint a zongoraszakra a beiratások augusztus 25-től szeptember 1-ig a taninté-zet helységében (Rákóci-ut 12 III. em. 20) d. e. 9-12-ig d. u. 3-5-ig eszkozhethő. Teljes tisztelettel Bleyer Andorné, okl. ének-tanár.

*** Az új kétkoronás** hozzon dicső-séget az egyesült hadseregnek. Az új kétko-ronásért Aszódi Mihály nagyvárad kávé cu-korka kereskedő a következő árajánlatot teszi. 1/2 kg. Banán kakaó, melyhez cukor nem kell 2 korona, 1/2 kg. finom csokoládé bonbon 2 korona. Szalámi, konyak, rum, tea, kristály limonádé, szardíniák, Kugler Gerbeaud bon-bonok, teavaj, lipói túró, kávé, fehér cukor, mandula, mazsola, mogyoró, feltört dió. Kö-tányi édes paprika, nagybani árak mellett **Aszódy Kossuth-utcai és Aszódy Rákoczy-ut.**

Legujabb táviratok.

...

Hazai Samu báró a hadveze-tőség kommunikéjéről.

Budapest, aug. 22. A nemzeti munkapárt körében a tagok ma este nagy számban jelentek meg s vitat-ták a hadvezetőség kommunikéjét. Este nyolc óra körül megérkezett báró **Hazay Samu** honvédelmi mi-niszter is, akit természetesen kér-désekkel ostromoltak a jelenlevők. A **Budapesti Tudósítót** illetékes he-lyen felhatalmazták, hogy Hazai Samu báró honvédelmi miniszter-nek a kommuniké és a helyzetre vonatkozó következő kijelentéseit tegye közzé:

Mint nyílt szívű katona, mindig megmondom az igazat, akármi is legyen az. Most pedig **leghatáro-zottabban jelentem ki, hogy pesszimistikus felfogásra a legcsekélyebb ok sincs, emenke-zőleg mondhatom, hogy jól ál-lunk Szerbiában.** A lent harcoló csapataink az ellenség tulerejének dacára is hőiesen teljesítették fe-la-datukat: sikerült a szerbeket vissza-vernünk. És épen ma kaptam a hi-teles hírt, hogy **csapataink a déli harctéren egy harmincnál több zászló aljából álló seregetestet legyőztek**

A kommuniké, melyet sokan félreértettek, kizárólag annak a ténynek a hangsúlyozására és meg-magyarozására szolgál, hogy **a nagy és döntő események nem délen lesznek, de északon fog-nak lezajlani.** Őszintén mondom meg, hogy milyen a helyzet, amint-hogy megmondanám, ha nem így volna, mint ahogyan van. Ismétlem, az eddigi eredményekkel meg le-hetünk elégedve, mert **sikerült az ellenségnek óriási veszteségeket okoznunk.** szem előtt kell azon-ban, mint már említettem, azt tar-tanunk, hogy a döntő háborút ott fennt fogjuk megvívni.

A honvédelmi miniszter szavait percekig tartó éljenzéssel fogadták a kör tagjai.

Tisza István gr. a helyzetről.

Budapest, aug. 22. (Hivatalos táv-irat.) A **Hazait** ünneplő munkapárti kör tagok között tegnap este meg-jelent **Tisza István** gróf miniszter-elnök is. Szilárd szavakkal utalt arra és biztosított mindenkit, hogy a kommuniké a való tényállást mondja el. A nagy döntés északon lesz ezért le kell mondanunk arról, hogy hadseregünk délen is mélyre-ható akciót folytasson s különben is épen elegendők a sikereink. A miniszterelnök szavait is nagy meg-nyugvással vették tudomásul a je-lenvoltak.

Fényes győzelmeink az oroszokon.

Harc Sokal mellett.

Budapest, aug. 22. (Hivatalos jelentés.) **Egy gyalogsággal megerősített és Sokal irányába előrenyomuló kozák hadosztályt csapataink teg-nap föltartóztattak és rövid harc után megverték. Az ellenség egy dandárát teljesen szétugrasztot-tuk, számos gyalogost elfogtunk s igen sok hadi anyagot zsák-mányoltunk.**

Részletek a sokali harcból.

Lemberg, aug. 22. (Magyar Táv-irati Iroda.) A Sokal mellett tegnap történt jelentősebb harcról Lemberg-ből kiegészítésül jelentik, hogy az orosz dandár nemcsak szétveretett, de teljesen meg is semmisült. Egy orosz tábornok a harcban elesett, egy má-sikat sebesülten hagyták övéi a harc-téren. Mi találtuk meg és Lembergbe szállítottuk. Az elfogott és megsebe-sült orosz katonák száma igen nagy. A mi csapataink újból rettenthetet-len bátorságot, rendkívüli vitézséget tanusítottak.

Sneidig lovasságunk szép eredményei.

Budapest, aug. 21. (Hivatalos je-lentés a részletekről.) Az orosz harc-térről **sneidig lovasságunk szép ered-ményeiről** jelenthetünk: Tomaschow-ban egy ellenséges hadosztályon rajta ütöttünk. Két kozák ezred és egy uhlánus ezred menekülni volt kénytelen. Egy orosz lovas hadosz-tály messze előre küldött különit-ménye (Raid) teljesen összeroppant. A hadosztály egyik dandára Turin-kánál teljesen megsemmisült, egy másik Kamiska Sztrumillowánál nagy veszteségeket szenvedett. Különösen kitüntették még magukat aviatikusaink, akik nagy nehézsé-gekkel küzdve, mélyen benyomul-tak az orosz területre, kitűnő föl-derítő eredményt értek el s bombák ledobásával az ellenséges táborban és a vonatesapatokban nagy zavart idéztek elő.

A déli harctérről.

Szerbek veresége Visegrádnál.

Budapest, aug. 22. (Hivatalos jelen-tés.) **A délkeleti harctéren Viseg-rád és Rudotól keletre, mintegy harminc szerb zászlóalj és nagyszámu hegyi tábori és nehéz tűzértséget szívós küzdelem után 20-án és 21-én az egész vonalon visszavetettünk.**

Orosz tiszték a szerb hadseregben.

(Hivatalos.) A Südlavische correspon-denz szerint, az osztrák-magyar csapatok ál-tal megvert szerb csapatok orosz tiszték ve-zetése alatt állottak.

A min. sajtóiroda közli a következő M. T. Irodának elkészve érkezett aug. 20-iki hivatalos táviratokat:

A montenegróiak bombázták Cattarót.

Cattaró, aug. 20. A montenegróiak jelentősebb eredmény nélkül lövöldöztek Cattaróra. A vár és tengeri tüzérségünk láthatóan kedvező eredménnyel viszonozták a tüzelést.

Trebinje, aug. 20. Trebinje mellett egy időre nyugalom uralkodik.

Bilek, aug. 20. Bileket mérsékelten, de lankadatlanul s eredménnyel lövöldözik csapataink.

Csapataink Montenegróban.

Plevje, aug. 20. Csapataink augusztus 18-án megszállották Plevjét (Hátárszéli vár Montenegróban) és a Lin patak vidékén nyomulnak előre.

Előrenyomulás, visszavonulás.

Babanzs, aug. 20. Babanzs mellett Dél-szerbiában seregünk sikeresen nyomult előre. A győzelmes csapatoknak kiadott parancsra, hogy ezek hadállásukba térjenek vissza, a sereg fele a parancsnak megfelelően visszatért, más fele az elfoglalt területet tartja megszállva. Itt is és az alsó Drina vidékén mindenütt teljes rendben és az ellenség által nem háborgatva hajtották végre seregeink az elrendelt visszavonulást.

Anglia környékezi Törökországot.

Konstantinápoly, aug. 22. (Tud. cen. táv.) A konstantinápolyi angol nagykövet megjelent a Portánál és sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy Anglia az épülő török dreadnoughtokat lefoglalta s kijelentette, hogy visszaadja azokat Törökországnak.

A trónörökös árvái a Vörös-Keresztnek.

Budapest, aug. 22. (Tud. cen. táv.) Ferenc Ferdinánd árvái a magyar Vörös-Keresztnek ezeröttszáz koronát adományoztak.

Dungyerszky Lázár a háborúért.

Budapest, aug. 22. (Tud. cen. táv.) Dungyerszky Lázár a háborús segélyakciókra százezer koronát adományozott.

A pápa halála

Róma, aug. 22. (Tud. cen. táv.) Ma reggel 7 órakor megnyitották a Szent Péter bazilika kapuit, melyeken tizezrével özönlött be a tömeg hogy a pápa holttestét megtekinthesse.

Róma, aug. 20. (Tud. cen. távirata.) A temetésre az előkészületek megtörténtek. A földalatti helyiségekbe vezető lépcsőt fekete deszkával borították be, ezen fogják a koporsót lecsusztatni. X. Piust VII. Péter koporsója mellé helyezik. A temetési szertartáshoz mindössze 300 jegyet bocsátottak ki.

Budapest, aug. 22. (Tud. cen. táv.) A házakon szerte a nemzeti zászlók mellett fekete zászlók lengenek a papáért. A kirakatokban a király s Vilmos császár arcképe mellett a papáé látható.

Róma, aug. 22. (Tud. cen. táv.) A pápa közvetlen halála előtt elrendelte a Collegium Germanico Hungaricum, hogy imádkozzanak a mi győzelmünkért.

Háboru és közgazdaság.

A papir kétkoronások.

Pár nap óta vannak már forgalomban a papir kétkoronások. Röviden még egyszer rá akarunk mutatni arra, hogy a közönség értéküket illetőleg teljes nyugalommal fogadhatja az új pénzeket, mert azokért a Bank érefedezete épügy felel, mint bármely bankóért. A bankjegyek kibocsátásának első és mondhatni egyetlen célja, hogy az alaptalan aggodalmaskodásból eredett ezüstpénz összegyűjtés kövekezményét, a már-már felakadó forgalmat a rendes medrébe visszaállítsa. A monarchia két államának pénzügyi felkészültsége szövetséges társaival egyetemben kitűnő. Ennek nem mond ellent a legutóbbi három-négy éves gazdasági zavar sem: sőt éppen ez is egy közvetett bizonyíték, a jegybank kamatlabának leszállítása is. E tekintetben egész nyugodtan lehetünk s az első most csak az, hogy a nyugodt kedélyek biztosítsák a forgalmat, az értékek a kieserelődését.

Az élelmiszerekről.

Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy a harcban álló felek közül a mi helyzetünk e kérdésben sokkal előnyben van az ellenünkével szemben. Németország idejének jó volt s betakarítva már. A miénk a háboru előtt kiadott becslések szerint jó közepes, ami azt jelenti, hogy az itthoni szükséglet kielégítése mellett kivitelre is marad. Ezzel szemben az ellenfelek bevitelre szorulnak — amire még visszatérünk — csak legyen honnan, lehessen valahogyan.

Meg van tehát az alap, melyen állva gazdasági életünket nyugodtan engedhetjük a háboru tűzpróbájába. Az óvatosság azonban nem árt. Kétségtelen, hogy a háboru sokáig elhúzódhat, bele nyulhat a jövő évbe is. Sőt, ha tekintetbe vesszük, hogy a küzdelem voltaképp a létre és nem létre megy, hogy a szláv és nem szláv elemek élet-halál harca ez (s így még sajnálatosabb Francia s Angolország szereplése) valószínű is, hogy a jövő évet állig a fegyverben érzük meg. S ez int óvatosságra. Azért az illetékes hatóságok figyelmébe ajánlják szakkörök a következőket: Magyarországon évenként körülbelül 8 millió métermázsza borgonya, 1 és fél millió métermázsza gabona használtatik el alkohol előállításához s nem kevesebb árpa sör előállításához.

Vegyük ehhez még a gyümölcsből főzött alkoholt is. Tekintetbe véve már most, hogy az alkohol az ipari célokra elhasznált egyötöd részén kívül nem feltétlenül szükséges produktum és tekintetbe véve az imént említett nagy érték elhasználást, szükségesnek tartjuk, hogy a szesz termelés a háboru tartama alatt nagy mértékben korlátoztassék.

Évégből kötelessége az illetékes hatóságnak elrendelni, hogy a háboru tartama alatt szeszt csak emberi vagy állati élelmezésre használhatlan anyagokból főzhesenek s ez irányban maga a társadalom esetleg magán akciók által esetleg törvényhatósági vagy más uton fejze ki óhaját, tegyen lépéseket.

A köz ellátásának érdeke követeli ezt s nem szól ellene még az a látszólagos ok sem, hogy a munkanélküliséget növeljük így. A szesz gyártás igen kevés embert foglalkoztat, ezekről a társadalom úgy is gondoskodik s végre is milliók érdeke az előbbre való.

Propozíciónkat még egyszer ajánljuk az illetékesek figyelmébe! Amit a szeszgyárak üzemkorlátozásával veszítünk, azt legalább 25-szörösen megnyerjük más téren.

Még egyet az élelmiszerekről.

Nem szabad azonban itt megállanunk. Tény, hogy a háboruban az országnak élelemmel való ellátását egyedül mi magunknak kell eszközölnünk, hazai terményekkel. Ez nyilvánvaló a helyzetből, a következőleg nyilvánvaló az is, hogy az élelmiszerek menyiségére minden uton közre kell hatnunk. Egész sereg vetemény van, amit még most elvetve a már felszabadult földekbe, még az idén egész biztosan érve takaríthatunk be. Ezt nem szabad elhagynunk. Sok helyen még nincs betakarítva a termés.

Németországban már az általános mozgósítást követő napon megjelentek azon felhívások, hogy az itthon maradottak lépjenek be egy szövetségbe, melynek az a célja, hogy szerte az országban még be nem fejezett mezei munkát szétosztva elvégezzék. Egy hét alatt fölös számú önkéntes jelentkezett s most Németország csürei telve vannak. Nem lehetne ilyes félet nálunk is megoldani?! Ezzel kapcsolatban azután megtörténhetné a jövő évi termelés előkészítésének feltétlen szükséges megoldása is. Akkor egész nyugodtan állhatunk a harcok élébe. (rs.)

SZÍNHÁZ

Válás után. Vasárnap délután az időnyben is már fényes sikert aratott „Válás után” kerül színre, amelynek első előadását nagy tetszéssel fogadta a publikum.

Próbaházasság. A vasárnap esti előadásnak előreláthatólag nagy közönsége lesz, amelyet a Próbaházasság című kacagató és mulatságos énekes bohózat fog vonzani. Régebbi idők forró estéinek az emléket idézi fel ez a pompás darab, amely ma este oly szereposztásban kerül színre, hogy teljes garanciát nyújt az est sikerére. A legközelebbi előadás 26 án, szerdán lesz, mely alkalommal a Szobaleány című vígjáték kerül színre.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

NYILTÉR

A Donát-féle

kereskedelmi magántanfolyamon

Szeptember hó 1-én

a rendes tanítás úgy fiuk, mint leányok részére megkezdődik.

Előjegyzések még e hó végéig eszközölhetők

Magántanulók, akik polgári vagy keresked. iskolai magánvizsgákra készülnek, előkészítésre elfogadtatnak. Német nyelv Zongora tanítás. Vidékiek teljes ellátást kaphatnak.

Donát M. Károly. Szabadság-utca 3

VASUTI MENETREND.

HELYI VONATOK

Életbelépett augusztus 9-én
Hatósági igazolv. nem szükséges

Nagyvárad-Csucsá

Nagyvárad ind. d. u. 4:55
Csucsá ér. este 9:42
Csucsáról ind. éjjel 5:14
Nagyvárad ér. regg. 8:09

Nvárad-Püspökladány

Nagyvárad ind. d. u. 4:50
Püspökladány ér. este 8:22
Püspöklad. ind. éjjel 2:46
Nagyvárad ér. regg. 6:35

Püspökladány-Szolnok

Szolnok ind. d. u. 5:24
Püspöklad. ér. éjjel 9:45
Püspöklad. ind. regg. 5:28
Solnok ér. reggel 7:50

Nagyvárad-Debrecen

(2 vonat)
Nagyvárad ind. éjjel 2:14
Debrecen ér. regg. 7:—
Nagyvárad ind. d. u. 4:40
Debrecen ér. este 9:09

Debrecen ind. éjjel 2:52
Nagyvárad ér. regg. 7:36
Debrecen ind. d. u. 4:45
Nagyvárad ér. este 9:06

Érmihályfalva-Nvárad

Nagyvárad ind. d. u. 4:29
Érmihályfalva ér. este 9:07
Érmihályfalva ind. éjjel 2:19
Nagyvárad ér. regg. 6:53

Nagyvárad-Nagyszalonta-Békéscsaba

Nagyszalonta ind. éjjel 4:22
Nagyvárad ér. regg. 6:32
Nagyvárad ind. d. u. 4:45
Nagyszalonta ér. este 7:46
Nagyszalonta ind. regg. 4:04
Békéscsaba ér. regg. 7:04
Békéscsaba ind. este 6:42
Nagyszalonta ér. este 9:39

Nagyvárad-Vaskó

Nagyvárad ind. d. u. 5:35
Vaskó ér. este 11:08
Vaskó ind. éjjel 2:57
Nagyvárad ér. reggel 8:20

A Békésgyula-Simonyi-falva közötti kcskenyvá-gányu vasut rendes vonatai közlekednek.

A helyi vonatok csak III. osztály-lyal közlekednek és hatósági igazolvány nem szükséges.

POSTA VONATOK

Életbelépett augusztus 6-án
s közlekedik a hadi állapot befejeztéig (I., II., III. oszt.)

(Csak rendőrigazolvánnyal lehet jegyet váltani.)

Budapest-Brassó

Budapest ind. este 7:15
Nagyvárad ér. d. e. 11:19
Nagyvárad ind. d. u. 2:31
Kolozsvar ér. este 11:18
Kolozsvar ind. éjjel 12:04
Brassó ér. este 11:48

Brassó-Budapest

Brassó ind. reggel 9:56
Kolozsvar ér. éjjel 2:10
Kolozsvar ind. éjjel 3:10
Nagyvárad ér. d. e. 9:21
Nagyvárad ind. d. u. 3:42
Budapest ér. éjjel 5:20

Nagyvárad-Szeged

Nagyvárad ind. d. u. 4:09
Békéscsaba ér. éjjel 9:28
Békéscsaba ind. éjjel 11:17
Szegedre ér. d. u. 3:40

Szeged-Nagyvárad

Szeged ind. este 10:03
Békéscsaba ér. éjjel 2:21
Békéscsaba ind. éjjel 4:18
Nagyvárad ér. regg. 9:44

Nagyvárad-Debrecen

Nagyvárad ind. éjjel 5:32
Debrecen ér. d. e. 10:01

Debrecen-Nagyvárad

Debrecen ind. d. u. 3:19
Nagyvárad ér. este 8:23

Nvárad-Érmihályfalva

Nagyvárad ind. d. u. 2:53
Érmihályfalva ér. este 7:35

Érmihályfalva-Nvárad

Érmihályfalva ind. reg 7:07
Nagyvárad ér. d. e. 11:40

Nagyvárad-Békéscsaba

Nagyvárad ind. d. u. 4:09
Békéscsaba ér. este 9:28

Békéscsab-Nagyvárad

Békéscsaba ind. regg. 4:18
Nagyvárad ér. regg. 9:44

A posta vonatokra csak rendőrigazolvánnyal lehet jegyet váltani

15950—1914 sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város területén az újabb időben italmérsi engedélyt nyert üzletek előre látható forgalmát feltüntetve, az 1913. évi július hó 1-től 1914 évi június hó 30-ig szóló illeték kivetés alajául szolgáló összeirási jegyzék az 1899 évi XV. t. c. végrehajtása iránt a m. kir. pénzügyminister ur által 84758/1899 szám alatt kibocsátott rendelettel kiadott utasítás 17 §-a értelmében a városi székház közigazgatási kiadó hivatalába (I. em. 24. sz.) alatt f. évi augusztus hó 23 tól f. évi augusztus hó 30-ig bezárólag terjedő 8 napi közszemlére kitétetik.

Miről az érdekelteket azzal értesitem, hogy ezen forgalmi javaslatot feltüntetve összeirási jegyzéket a fentebb jelzett helyen és határidőben a hivatalos órák alatt megtekinthetik, s az abban kitüntetett forgalmi adatokra nézve észrevételeiket a polgármesteri hivatalnál írásban benyújthatják.

Nagyvárad, 1914 augusztus hó 21-én.

Rimler Károly,
polgármester

Nagyvárad város rendőrkapitány hivatalától.

21906—1914 szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala, mint I-ső foku iparhatóság az érdekeltek mihez tartása végett közhírré teszi, miszerint a benzin motorral dolgozó kisiparosok részére szükséges adómentes motorbenzin piaci és mérsékelt eladása árának szabályozása tárgyában az 1909 évi január hó 23-án kelt 102021/1908 számú ministeri rendelet alapján, a fent említett adómentes motorbenzin mérsékelt eladására folyó év végig illetve a további intézkedésig métermázsnaként 24 (Huszonnégy) koronában állapított meg.

Nagyvárad, 1914 aug. 3.

Gerő

rendőrfőkapitány.

5127—914

Hirdetmény.

A m. kir. Belügyminister ur 148589/914 V. a számú leirata értelmében értesitem Nagyvárad város közönségét, hogy egy a saját mint szövetségeseink hadseregéhez hadi tengerészet, honvédség, népfölkeléshez tartozó sebesültek és betegek tartózkodási helyéről és állapotáról szóló értesítéseket kizárólag a Vörös Kereszt Egylet budapesti és bécsi értesítő irodái adják meg és pedig csak írásban vagy táviratilag.

Nagyvárad, 1914. aug. 18.

Rimler Károly,
polgármester.

A nagyszalontai járás főszolgabíróságától.
1341—914 ad. sz.

Pályázati hirdetmény.

Biharvármegye nagyszalontai járásba kebeleztet Méhkerék községben lemondás folytán megüresedett községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 1200 korona évi fizetés.

Felhivom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900 évi 20 t. cz. 3. §-ában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozsam folyó évi augusztus hó 25-én délután 5 óráig annál is inkább adják be, mivel a későbbben beérkezett kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választást folyó évi augusztus hó 26-án d. e. 9 órakor fogom megejteni Méhkerék község házában.

Nagyszalonta, 1914 aug. hó 13-án.

Tóth Imre

h. főszolgabíró.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

23178—1914 szám.

Felhívás.

A városi pénztár jelenlegi helyzetére tekintettel egy a városi Tanács, mint a város polgármestere a közmunkák és napszámok redukálása iránt intézkedett s e tekintetben a városi mérnöki hivatal megfelelő utasítással látott el.

Minthogy azonban a városi mérnöki hivatal jelentése szerint intézkedés történt az iránt is, hogy a város területén levő folyókat tisztogatásokat is szüntessék meg s minthogy azok tisztántartása fontos közegészségügyi kérdést képez, s azok tisztogatása különben is a háztulajdonosok kötelessége ebből folyólag felhivom a háztulajdonosokat, hogy házuk előtti folyókának tisztogatása s annak megszüntetése leendő fertőtlenítése végett annál is inkább intézkedjenek, mivel ellenkező esetben a mulasztást elkövetőket kihágási uton büntetni s az elrendelt munkálatokat költségükre foganatosítani fogom.

Nagyvárad, 1914 augusztus 17.

Jánosy,

h. r. főkapitány.

11607,14013,12232—1914.

Hirdetmény.

Nagyvárad összes városrészeire vonatkozó, s a kir. pénzügyigazgatóság érvényesítésével ellátott folyó 1914 évi állandó évi fizetés utáni IV-ed osztályu kereseti adóki vetési lajstromok az 1909. évi XI. t. c. 4. §-a értelmében f. é. augusztus hó 24—31-ik napjain át nyolc napi közszemlére a városi adóhivatalnak az I-ső kerületi (Olaszi) a 21-ik, — a II-ik kerületi (Ujváros és Külváros) a 14-ik számú s a III-ik kerületre (Váralja, Velence, Csillagváros és a Hegy) nézve 26-ik számú szobájában azon figyelmeztetéssel tétetnek ki, miszerint érdekelt adókötelesek, azon idő alatt, az említett lajstromokban terhükre előirt adót megtekinthetik s az elleni netaláni tetszólamlásukat adó könyvecskéjüknek kézbesítését követő 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatósághoz benyújthatják. A később benyújtott felebbezés érdemi tárgyalás alá nem fog vétetni.

Nagyvárad, 1914. évi augusztus hó 20.

Városi adóhivatal.

14531.14172.12434—1914.

Hirdetmény.

Nagyvárad város összes városrészeire vonatkozó, s a kir. pénzügyigazgatóság érvényesítésével ellátott f. 1914 évi tőkekamatadó kivetési lajstrom az 1909. évi XI. t. cz. §-a értelmében f. é. augusztus hó 24—31-ik napjain át nyolc napi közszemlére a városi adóhivatal 14-ik számú szobájában, a II-ik kerület Ujváros és Külváros városrészekre nézve, a 21-ik számú szobájában az I-ső kerület Olaszi és III-ik kerület Velence, Csillagváros, Váralja és a Hegyre nézve a 26-ik számú szobájában azon figyelmeztetéssel tétetik ki, miszerint érdekelt adókötelesek, a jelzett lajstromokban terhükre előirt adót ott megtekinthetik s az elleni netaláni felszólamlásukat adókönyvecskéjük kézbesítését követő 15 nap alatt a városi közigazgatási bizottsághoz címezve a kir. pénzügyigazgatósághoz írásban benyújthatják. A később benyújtott felebbezés érdemi tárgyalás alá nem fog vétetni.

Nagyvárad, 1914 évi aug. hó 20.

Városi adóhivatal.

A legolcsóbb permetezőszer

a Provino.

Hatása tartós, tapadása kitűnő.

Számos uradalmi ! Ára : 50 kg.-os szőlőben évek óta ! zsákokban bevezetve! kg.-ként 54 fill.

Egyedüli beszerzési forrás

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

TISZÁNTÚL

rendkívüli kiadása.

Ujabb ériási német győzelem.

150 ágyu hadizsákmány.

Több tábornok hadifogoly.

Berlin, aug. 24. A nagyvezérkar jelenti, hogy a nagy bajor trónörökös vezetése alatt álló csapatok, melyek Lotharingiában győztek, átlépték luneville-blamont-cirei vonalat.

A 24-ik hadtest ma bevonult Lunevillébe. Az ellenség üldözése kezd dus gyümölcsöket teremni Számos hadi foglyon és jelvényen kívül a Vogezen és a hegyekem előnyomuló balszárny **már 150 ágyut zsákmányolt.** A német trónörökös serege folytatja Llongwy irányban a küzdelmet és az üldözést. Albert württembergi herceg serege, mely Neufchateautól mindkét felől nyomul előre teljesen **szétvert egy francia sereget.** mely Lemoison nyomult át és jelenleg üldözi az ellenséget, számos ágyu, hadijelvény és hadifogoly **közte több tábornok is került kezébe.**

A visegrádi csata.

Szerajevó, aug. 24. Az éjjel érkezett sebesültektől szerzett autentikus információ szerint közlik, hogy a Visegrád melletti győzelmes harcokat csapataink hősiessen és csodálatraméltó bátorsággal vívták meg, amit legjobban bizonyít az, hogy csupán **egy lövészárokban 500 szerb halottat találtak.** A mi veszteségünk 3 tengerész, két tiszt és 24 gyalogos, akik megsebesültek.

Az első angol veresség.

Berlin, aug. 24. **Maastól nyugatra csapataink egy angol lovasdandárt szétverték.**

Döntő győzelem a napokban.

Bécs, aug. 24. **Németország fényes sikereiből a közeli napokban döntő eredmények várhatók. Az egyesült hadsereg titáni munkája alaposan megfogja változtatni Európa térképét.**

seregek most teljes erővel kezdték meg Namur ostromát, mely legnagyobb erődítés a Páris felé vezető uton. Tegnapelőtt óta dörögnek az ágyuk Namur erődje felett.

Az északi harctérről.

Nyolcezer orosz fogoly.

Berlin, aug. 24. (A miniszterelnökségi sajtóiroda jelentése. (Nagyobb erős német hadtest kezdte meg előnyomulását Gumbinen felé Angerburg irányában. Az első német hadtest e hó 20-án megtámadta és visszaverte a meggondolatlanul előnyomuló ellenséget. Ebben a harcban a németek nyolcezer orosz katonát fogtak el és nyolc ágyút zsákmányoltak az ellenségtől.

Berlin, aug. 24. A német hadtest egyik lovas hadosztályáról hosszabb időn át nem érkezett semmi hír. Már attól tartottak, hogy a hadosztályt megsemmisítették vagy foglyul ejtették az oroszok, mikor tegnap egyszerre váratlanul megjelent az elveszettnek hit lovas hadosztály a hadtest szállásán ötszáz orosz fogollyal. Utólag kint, hogy a hadosztály két ellenséges hadosztállyal állott harcban.

Berlin, aug. 24. Az oroszok még egyszer megkísérelték az előnyomulást a Prégelfolyótól északra és a Mazuriai-tavaktól délre. Keleti hadseregünk mozdulatáról egyelőre nem hozhatunk híreket, nehogy idő előtt eláruljuk intézkedéseinket az ellenségnek. A nyugati harctéren végbemenő előrehaladásról rövidesen érkeznek újabb jelentések.

Miklós orosz nagyherceg kiáltványa a lengyelekhez.

Miklós nagyherceg, az orosz hadsereg főparancsnoka, a következő kiáltványt bocsátotta ki:

Lengyelek! Útott az óra, amelyben az atyáktól és nagyatyáiktól öröklött álmom valóra válhat. Másfél század előtt darabolták szét az élő testet, de lelke nem halt meg, élt és remélte, hogy a lengyel nemzet feltámadása elkövetkezik és testvéri kibékülése a nagy Oroszországgal. Vajha a határok, a melyek a lengyel nemzetet elválasztják, leomolnának és a lengyel nemzet egyetlenegy testté egyesülne az orosz cárral. E jogar alatt ünnepli majd ujjaszületését Lengyelország, szabad vallásban, nyelvében és autonómiájában. Oroszország csak egy dologtól fél: hasonló tiszteletet részéről azon népek irányában, akikkel a történelem összefűzött benneteket. Nyílt szívvel, testvéreleg nyújtott kézzel fordul hozzátok a nagy Oroszország, mely hiszi, hogy az a kard, mely az ellenséget Grunwaldnál lesújtotta, még nem rozsdásodott meg. A Csendes óceán partjairól az Északi tengerekig nyomulnak előre az orosz hadak. Egy új élet hajnalpirja dereng reátok. Vajha ez a hajnalpir felgyuladna a kereszt jelében, a szenvedés és a népek feltámadása jelében.

Az orosz hadseregek főparancsnoka:

Miklós, főhadsegéd.

Ujabb szerb vereség.

A visegrádi csata.

Szerajevó, aug. 24. Az éjjel érkezett sebesültektől szerzett autentikus információ szerint közlik, hogy a Visegrád melletti győztes harcokat csapataink hősiességgel és csodálatraméltó bátorsággal vívták meg, amit legjobban bizonyít az, hogy csupán egy lövészárkban 500 szerb halottat találtak. A mi veszteségünk 3 tengerész, két tiszt és 24 gyalogos, akik megsebesültek.

Németország visszahívta tokiói nagykövetét.

Berlin, aug. 24. Japán ultimátumára az itteni japán ügyvivő előtt a következő szövegeket nyilatkozatot tettek:

Japán követeléseire Németországnak nincs mit válaszolnia, ennek folytán Németország indítatva érzi magát arra, hogy tokiói nagykövetét visszahívja és hogy a berlini japán ügyvivőnek kiadja utlevelét.

Élőkészület a pápa választására.

A Tribuna jelenti: Della Vilpe bibornok camerlango formálisan biztosított arról, hogy a konklávé legkésőbb augusztus 31-én megnyitják. Azt hiszik, hogy a konklávé igen rövid ideig fog tartani és hogy az új pápát szeptember 3-án vagy 4-én megválasztják.

A monarchia biborosai Rómában.

A Magyar Kurir jelenti: Csernoch János biboros hercegprímás, esztergomi érsek pénteken székhelyéről Bécsbe utazott, a hol szombaton kihallgatáson jelent meg a királynál. A hercegprímás ma, vasárnap a monarchia többi biborosaival, Hornig Károly veszprémi püspökkel, Piffel Gusztáv bécsi hercegérsekkel, Skrbenszky Leó prágai érsekkel különvonaton Rómába utazott, a hol az augusztus 31-én összeülő pápaválasztó konklávé részvevőinek. A hercegprímás római útja előtt kiadott körlevelében bejelenti a pápa halálát s utasítja papjait, hogy távolléte alatt ügyes-bajos dolgaikban dr. Rainer Lajos püspöki érseki helynökhöz forduljanak.

A pápaválasztás.

A pápaválasztás érvényességére nézve a legfontosabb dolog a III. Sándor pápa rendelkezése szerint megkívánt kétharmados többség elérése.

XV. Gergely pápa törvényei és az 1215-iki IV. laterani zsinat a választás három módját ismeri. Ezek a quasi-inspiratio; a compromissum és a scrutinium. A quasi inspiratioval vagy per viam Spiritus Sancti választás egyhangú proklamálása XV. Gergely szigorú szabályzata óta alig lehetséges. Mert a választásnak zárt konklavében minden egyes bibornoknak eligio-jával kell lefolynia.

A compromissum választásnál a bibor-

nokok egyhangú megegyezése folytán a választás elvégzését egy kebelükből alakult többtagú bizottságra bízzák. Compromissum után többször választottak pápát. Az utóbbi századok folyamán azonban nem fordultak többé a választás a módjához.

A választás megszokott módja a szavazati lapokkal való scrutinium, amelyet XV. Gergely ceremoniale aleja a legpontosabban körülír. Főelvek itt a választás tikossága, ki-ki egyre szavazhat és önmagát senki sem választhatja. A baseli zsinat pedig elrendelte, hogy senki se írjon szavazólapjára háromnál több nevet.

A scrutinium részei az antescrutinium, a tulajdonképeni scrutinium és a postscrutinium.

Az antescrutinium első ténye a szavazólapok előkészítése (praeparatio schedularum.) A szavazólapok nyomtatva vannak és a ceremoniale szerint 20 cm. hosszúak és 15 cm. szélesek. A választási kísérlet kezdetét az extractio scrutatorum et deputatorum pro votis infirmorum képezi. A legfiatalabb bibornok egy edényből kihúznak golyót vagy cédulát, melyeken a bibornokok neve áll. Az első három scrutator lesz, a második három az esetleges beteg bibornokok szavazólapjait hozza el azok celláiból.

A szavazatokat szigorúan titkosan kell kitölteni és lepecsételni. Ez az aktus a terem közepén álló asztalnál vagy a bibornokok trónszékei előtti asztalon folyik le. Ezután következik a tulajdonképeni scrutinium. A bibornokok láthatóan kezükben tartják a szavazócédulákat és a dékánnal élükön az oltárhoz vonulnak, amelyen urnával patenával letakart kehely áll. A bibornokok egyenként letérdenek s megesküsznek: Testor Christum Dominum, qui me iudicaturus est, me eligere, quem secundum Deum iudico eligere debere, et quod idem in accessu praestabo. Majd a patenára teszi a cédulát s a kehelybe bocsátja. Ha valamelyik bibornok nem tud az oltárhoz menni, helyette a scrutator láthatóan viszi a szavazatot az oltárhoz.

Amikor mindenki leadta szavazatát, az első scrutator összekeveri őket (permixtio schedularum) s hangosan megszámlálva egy másik kehelybe rakja őket. Ha a szavazatok száma nem egyezik a bibornokok számával, a cédulákat rögtön elégetik. Ha a szám egyezik, az első scrutator a közepén álló asztalhoz viszi a szavazatokat és megkezdődik a publicati scrutinii. Az első scrutator felbontja a szavazatot, csendesen elolvassa, átadja a másodiknak, aki szintén csendesen elolvassa és odaadja a harmadiknak, aki hangosan felolvassa a választott nevét és az eligo szónál átszúrva a szavazólapokat, selyemszállra fűzi fel azokat (insectio schedularum in filum). Majd összeköti a szálakat és a csomót félre teszi (depositio schedularum.) A jelenlevő bibornokok jegyzőkönyvet vesznek fel, amennyiben a szavazatok felolvasásánál az előttük levő névsoron gondosan feljegyzik a szavazatokat (postscrutinium). A scrutatorok összeállítják az eredményt (numeratio suffragiorum). Ha valakinek kétharmados többsége van, megvan választva. Az illetőnek meg kell adnia szavazólapja számát és jelét, hogy megtudják, nem szavazott-e önmagára. Ha megvan a kétharmados többség, az egész választás menetét újból megvizsgálják (recognitio suffragiorum).

Ha a kétharmados többséget senki sem éri el, következik az accessus, mely szintén

Mentőszekrények

minden nagyságban felszerelve a belügy-miniszteri rendeletnek megfelelően felszerelve **5 K-tól 32 K-ig**

ugyszintén hiányzó részek pótlása legolcsóbb áron

FARKAS ISTVÁN

„Apolló“ drogeriája

NAGYVÁRAD,

Rimanóczy palota—Rákóczi-ut.

titkos aktus. Külön lapot használnak, de a kezelés ugyanolyan, mint a scrutiniumnál. Az accessus-on senki sem szavazhat arra, akire a scrutinium-on szavazott és arra sem, akinek a scrutinium-on nem volt szavazata. Aki nem akar szavazni, nemini felirással adja be az accessus-ra szavazatát. Az accessus-on nyert szavazatokat hozzászámítják a scrutinium-kor kapott összes szavazatokhoz. A választást addig folytatják, míg nincs meg a kívánt kétharmados többség. Ha a scrutinium és az accessus szavazatainak összeszámolásakor kitűnik, hogy megvan a többség, igen bonyolult eljárás következik, melyet a ceremoniale szavai szerint könnyebb elvégezni, mint leírni. A szavazatokat a ceremoniale által megszabott módon megvizsgálják, a recognitores átnézik s ha megállapítják a helyes szavazási eljárást, akkor szalma hozzákeverése nélkül elégetik a szavazólapokat és künn a füst fehérségéből megtudják, hogy megvan a választás.

A választás végleges eredménye után a dékán az első presbyter és diakonus bibornok kíséretében a megválasztott elé lép és felteszi a kérdést: Acceptasne electionem de te canonice factam in Summum Pontificem? És II. Miklós választási decretuma szerint a megválasztott igenlő feleletére pápa, annak minden jogával és hatalmával. A második kérdés: Quomodo vis vocari? S a pápa megmondja azt a nevet, melyet viselni akar. Ezután jegyzőkönyvet vesznek fel, majd a pápa felveszi a pápai öltönyöket és fogadja a bibornokok hódolatát. Közben lebontják a konklávé elzáró falakat és az első diakonus bibornok kilép a templom karzatára s tudtul adja a népnek a választást: Annuntio vobis gaudium magnum etc. Ezután a pápa kíséretével kivonul a loggiára és első áldását adja Urbi et Orbi.

Beöthy Atila temetése.

Vasárnap délután ment végbe óriási részvét mellett Beöthy Atila temetése. A koporsót szállító kocsis a hajnali órákban érkezett meg Vedresábrányból Örvendre, ahol az elhunyt iránti tiszteletből és szeretetből a község iskolájában ravatalozta fel a koporsót. Rengeteg koszoru és virágdisz között pihent itt az elhunyt.

Délután 2 órakor egymásután robogtak be a környék mágnásai és más előkelőségeinek pompás magánfogatai és automobilszolgálatok. A gyószoló közönség özv. Juricskay Dezsőné kastélyában gyülekezett s innen vonult át három órára a ravatalhoz. Ekkora már ott volt nem csak Ördénd polgársága, hanem az egész környék, ahol az elhunyt nagy tiszteletnek örvend.

Az udvaron felállított koporsó körül az elhunyt gyermeke Beöthy Klára és férje Baranyi Gábor valamint a család többi tagjai foglaltak helyet.

A koporsó mellett ott voltak gróf Zichy Ödön, gróf Zichy Ödönne, gróf Bethlen Aladár, Beöthy László, Miskolczy Ferenc dr., Miskolczy Ferencné, Balázsházy Iván, Balázsházy Olga, Balázsházy Margit, Plathy Miklósné, özv. Juricskay Dezsőné, Juricskay Vid, Juricskay László, özv. Hegyessy Már

tonné, Tyll János, Tyll Jánosné, Beöthy Ilona, Beöthy Irén, Bérczy Imre, dr Földes Béla, Retezár László, Rack Manó, Wesselényi Kálmán, Makay Béla, Filip Sándor, Keszó Gyula, Poyvár Miklós, Krecz Viktor, Kocsis Béla, Szücs Aladár stb. stb.

Testületileg jelent meg az élesdi járás jegyzői kara, valamint a Körözsvölgyi Takarékpénztár tisztikara.

A temetési szertartást Besser Hugó mezőtelegdi plebános végezte segédlettel. A besztertelés után a gyászmenetet fehér ruhás leányok nyitották meg, akiknek hosszú sora vitte a szebbnél-szebb koszorukat.

A diszes érekegorsót az elhunyt régi cselédségének tagjai vitték vállukon a temetőig, hova az egész gyászoló közönség kísérte a halottat. A temetőben Besser Hugó újból besztertelte a koporsót s ezzel a szertartás véget ért.

Hétfőn délelőtt az elhunyt lelkiüdvéért gyászisteni tisztelet volt a mezőtelegdi plebániai templomban. Ma pedig a miecskei templomban mutatnak be engesztelő szentmise áldozatot az elhunyt lelki üdvéért.

OMNIBUSZ.

*

Levél egy gentlemannak.

T. c. Uram! Nem tudom, hogy kicsoda kegyed és merre van hazája s legyen nyugodt nem is óhajtom tudni, bár csiklandozza oldalbordámat a vágy, hogy a Pinkerton iroda szives szolgálatait igénybe vegyem, annyira csinos e kis történet, melyet elmondandó vagyok.

A napokban egy forró színházi este után önagsága és bájos leánya kíséretében hazamenet mesélte kegyed e történetet egy csillogó katonatisztnek — bocsássa meg, hogy emlékeztetem reá s hogy diszkrét vagyok.

Julius végén — kezdé Ön erces bariton hangjával — jött hozzám egy toprongyos asszony és egy gramfont hozott tizenhét lemezzel. Megvételre kínálta bármi áron. Nekem ugyan nem volt ép nagy szükségem rá, de ígertem neki hat forintot. Annyiért ő nem akarta adni, én pedig nem akartam többet ígérni érte; mondtam, hogy nem veszem meg. Bögve (bocsánat, kegyed ajkával szölok) elment. Elvitte a hangszerét is. Később izent, hogy küldjek a gramfonért, ide adja. A cselédet küldtem el hozzá, de akkor már megint nem akarta eladni a lomját.

Néhány nap mulva, augusztusban újra személyesen jött, vegye meg a gramfont, mert éhen halnak odahaza. Az ura berukolt gyermekei kenyeret kérnek. Jó, mondtam, adok érte 5 forintot, ha kell, hagyja itt, ha nem, mehet vele s ne is tegye be többet hozzám a lábát. A gramfon nálam maradt lemezeivel. Vagy két hétig játszottak vele a gyerekek, mondhatom ugyan magam is jól mulattam néhányszor, de hát

vége is rá untunk a lemezekre, ujakért pedig nem volt kedvem pénzt kiadni. Szerencsére akadt egy hivatali kollégám, akinek ép gramfon kellett s megvette tőlem 50 (ötven) koronáért. Tegnap már meg is volt a muri . . .

Teljes címü uram! Készséggel elismerem, hogy nekem coki a Kegyed kiseded játékaival s hogy végre is vannak gyöngé pillanataink, mikor énünk rejtettebb fele is megnyilatkozást kér, nem állhatunk neki elment. Továbbá: senkinek sem kutya kötelessége, hogy emberbaráti érzésekkel birjon vagy hogy „aki birja, marja“ elvét megtagadja. Világért sem. Nem is akarom erről kegyedet meggyőzni, aki bizonyára egetráló argumentumok egész armádiával fogná elmondani az én, irgalmasság nevében gyógyító ajkamat. Azt azonban ugye kegyed is megengedi, hogy nem lett volna égbekiáltó vétek, ha egy rongyos pengőt dobott volna abból a szép kék hasu bankóból annak a szegény, éhenhaló asszonynak. Egyebekben vagyok őszinte tisztelője:

(oó)

Képek a háboruból.

Ellenséges léghajó Nagyvárad felett.

Tegnap este a csillagos augusztusi égbolton egyszerre izgalom keltő látványa akadt a nagyváradai közönségnek.

Mintegy 1000 méter magasságban megjelent egy léghajó. Oldaláról színes fényszórók világították meg a környéket.

Egyesek a fényszórók mögött tisztán látták az ellenséges francia és orosz tiszteket, sőt volt egy félenk fehér ruhás asszonyka, aki világleletében rövidlátó volt, de most határozottan látta, hogy az egyik tiszt bombát tartott a kezében.

A dolgról tudomást szerzett a katonaság is a rendőrséggel egyetemben és csakhamar megállapították a léghajó felszállási helyét a Szent László-tér környékén. A mi derék detektiveink aztán rövid keresés után megtalálták a veszedelmes ellenséget egy munkanélküli inas személyében. Az inas egy színes sárkányt eresztett fel s a sárkány végére kivilágított lampiont erősített s ez változtatta át a gyermekjátékot veszedelmes ellenséges léghajóvá. Az inasgyereket a rendőrség sárkányostól együtt pártfogás alá vette. Vajjon mit szól ehhez az a rövidlátó asszonyka a bombával?

Felakasztott szerb fogoly.

Tegnap este a nagyváradai állomáson a katonai vonatot váró ezrekre menő tömegnek háborzongató látványban volt része. A sok éljenző katonát szállító kocsik egyikén egy ember függött felakasztva.

A felakasztotton a fehérneműn kívül egy pár jó bakancs volt mindössze. Meredt fekete szemével ijesztően bámult a kitudult tömeg felé. A hölgyek arcán megfagyott a mosoly s talán még a virág is elfonnyadt a kezükben a borzalomtól. A felakasztott nyakában egy tábla lógott.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben

szigoru szabott

Gyapju szövetek legnagyobb választékban

árak mellett

Gyapju szövetek legolcsóbban

szerezhethjük be

Zauderer

kolozsvári posztó áruház fiók.

Nagyvárad, Zöldfa-utca 1.

Telefon: 11—15.

Egy szerb fogoly

volt a tábla felirata.

A hideg futott végig mindenkinek a hátán. Sokan még sajnálták is szomorú sorsra jutott foglyot, mikor az egyik magyar baka, aki meztláb volt, nyugodtan odament és lehuzta a bakkancsot a lógó ember lábáról.

Ekkor aztán kiderült, hogy a katonák vicceltek, azok tömtek ki egy pár fehérműt emberi alakká és csináltak neki fejet. Különböző kijelentették, hogy az ő sok borzalmat előidézett bábjukat Oroszországba viszik mumusnak.

Falusi korcsmárosok nem fogadják el a papírpénzt.

A pénzügyminiszter rendelete.

A falusi korcsmárosok felhasználva a zavaros állapotokat, lelketlenül kiuzsorázzák az egyszerű népet. A papírpénzt nem fogadják el, vagy pedig csak levonások ellenében hajlandók belőle visszaadni. Emiatt természetesen sok panasz hangzott el, mire a pénzügyminiszter a következő nagyjelentőségű rendeletben a legszigorubb eljárást ígéri e csalók ellen:

Tudomásomra jutott, hogy az ország egyes vidékein egyes italmérsi engedéllyel bíró felek a közönségtől a papírpénzt vagy egyáltalán nem vagy csak értéken alul fogadják el, ami egyrészt ezen teljes értékű fizetési eszköz forgalmát a közgazdaság kárára indokolatlanul megnehezíti, másrészt a hiszékeny népet bűnös céllal tévedésbe ejtve megkárosítja.

Meghagyom a nagyváradi kir. pénzügyigazgatóságnak, hogy a kerületében levő összes kimérsi és kismértékben elárusítási engedélyekkel bíró, tehát jövedékellenőrzés alatt álló feleket a pénzügyi közegek által ebben az irányban is a legszigorubb ellenőrzésére, mert az, aki ilyen üzelmeket folytat, nem lehet megbízható egyén.

Amennyiben egyes konkrét esetekben ily üzelmek folytatása megállapítható, úgy haladéktalanul intézkedjék az illetők kimérsi engedélyeinek elvonása iránt, — megszerezve a közigazgatási hatóságok hozzájárulását. Azonban az esetekben pedig, amikor az italmérsők a papírpénzt csak értéken alul fogadják el, ezenkívül gondoskodjék a büntető eljárásnak a kir. ügyészség útján család miatti azonnali megindításáról is. Az igazságügyminiszter már utasította a nagyváradi kir. ügyészséget, hogy ily esetekben a legnagyobb gyorsasággal és szigorral járjon el.

Utasítom a nagyváradi kir. pénzügyigazgatóságot, intézkedjék az iránt, hogy ez a rendelet a közönség tájékoztatása céljából a kerületében levő községekben és városokban megfelelő módon közzététessék.

Teleszky.

A nagyváradi pénzügyigazgatóság a rendelet nyomán a legszigorubb felügyelet alá veszi az italmérsőket. Erről Nagyváradi városát és Biharvármegyét ma értesítette.

Uri fehérműt, «FOWNES» keztűt, «Habig» kalap, eredeti ANGOL CIPŐ

egyedüli raktár Róth M. Utódánál.

..HIREK..

Oh, térképek,

oh mappák, nektek áll most a világ! Ti rajtatok fordul meg Európa sorsa! Ott függtek büszkén, gőgösen a könyvesboltok, tőzsdék díszes kirakataiban; egész nap titeket bámulnak az emberek százai. Epedve néz rátok ifju és öreg, polgár és katona, koldus és gazdag, férfi és nő, s ti oly dőlyfősen meresztetitek szemeteket a kíváncsi bámulóra. Hogyne! Hiszen tirajtatok fordul meg Európa sorsa!

Ott járkálok én is az utcán a hőmpölygő emberáradatban s meg-megállok a kirakatok előtt, ahol különféle térképek vannak kifüggesztve. De nem állok egyedül, mindig akadok társakra. Egyik helyen éppen egy polgárasszony magyaráz kisérőjének, egy jóképű paraszt menyecskének:

— Nézze lelkem! Ez itt Magyarország (és egy erélyes kézmozdulattal körülkanyarítja a jó Boszniát.) Látja, itt a Dunán áll mennek át a seregek a kutya szerbek ellen (persze a Duna okvetlenül Montenegrón hőmpölyög keresztül.) Itt van valahol az én lelkem-uram is. Itt Zimony körül (s rábök kezével Szerajevóra.) Biz ugy lelkem...

Ott hagyom őket. Már messziről látom, hogy egy másik könyvkereskedés előtt egy tekintélyes ur magyaráz lendületes hévvel a körülállóknak. Én is oda ballagok.

— Igen kérem, ezt így kell megtenni. A seregeket e helyen koncentráljuk s fokozott menetelésben előrehatolva átlépjük a határt. Én tudnék különben egy igen okos tervet, de hát a barátom — mellesleg szólva őrnagy — amint mondom, a barátom ellene van, úgy nyilatkozik, hogy kivihetetlen. Pedig én jól ismerem a viszonyokat...

Ez kérem egy magán haditudós. Rendkívül okos ember. Ha ő reá volna bízva a hadviselés, akkor minden vonalon győzelem kísérné fegyvereinket. — De csak ő szerinte. Ott hagyom a derék urat s tovább sétálok. S ismét könyvkereskedésre, illetve térképekre, illetve térképet bámuló emberekre akadok. Ez már más kategória. Többek között egy ötödik, a rendesen kívüli kiadásban megjelent lappéldányt kezében tartó nyárs-polgáron akad meg a szemem. Szemüveggel vizsgálja a térképet s a Szerbiában fekvő Obrenovac nevét motyogva élénk érdeklődéssel bámulja Finnország kies vidékét. Felvilágosítom, hogy egy picurkával lejjebb keresse az illető helységet. Rámnéz vasvilla szemekkel s dörmögve megszólal:

— Sz' tudom én azt jobban, mint magacsém!

És azzal tovább ballag. Én is. Milyen furesk is az emberek...

Fió.

* Kinevezés a Vörös-Kereszt-nél. Ferenc Szalvátor királyi herceg, az önkéntes egészségápolás főfelügyelője Csekonics Endre gróf titkos tanácsos, a Vörös-Kereszt Egyesülethez kiküldött királyi biztos előterjesztésére Nagy Ödön honvéd ezredes a Vörös-Kereszt Egyletének megbízotti állása alól saját kérelmére fölmentette és Förster

Lajos pénzügyminiszteri osztálytanácsost, továbbá Gyöngyössy István vármegyei tb. főügyészt a magyar szent korona országai Vörös-Kereszt Egyesületének megbízottjaivá kinevezte. Gyöngyössy István Biharvármegyeének egyik legjelesebb tisztviselője, akinek tevékenységéről eddig is sok alkalma volt a társadalomnak meggyőződni.

* Ügyvédek közgyűlése. Az Országos Ügyvédszövetség nagyváradi osztálya folyó hó 26-án — szerdán — délután 5 órakor az ügyvédi kamara nagytermében rendkívüli osztályülést tart, melynek tárgya a moratórium ügyében kiadott rendeletek folytán szükséges állásfoglalás és a III. oszt. kereseti adó kivétele folytán, különösen a távollevő kartársak érdekében szükséges intézkedések elhatározása lesz. Nagyváradon, 1914. évi augusztus hó 24. napján. Dr Adorján Emil, elnök.

* Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Béressy Géza szeghalmi kir. járásbírói irodatisztet és Sztrinkay László magyarszéki kir. járásbírói irodatisztet kölcsönösen áthelyezte.

* Polgárőrök jelentkezése. A rendőrfőkapitányság felkéri a polgári őröknek jelentkezőket, hogy 48 órán belül János Gyula főkapitány helyettesnél (Rendőrség, I. em. 13. számú szoba, délelőtt 9—12 óráig és délután 3-tól fél 6-ig jelentkezni és nyilatkozni sziveskedjenek a tekintetben, hogy milyen, belső, irodai, avagy külső, nappali, avagy éjjeli szolgálattételre vállalkoznak.

* Mezei munkásokat keresnek. A biharkeresztési község előjárósága tudatja velünk, hogy mezei munkák végzésére munkásokat keresnek. Munkadíj 1 K 60 fil. és teljes ellátás. Az érdeklődők bővebb felvilágosítást a községi jegyzői irodában nyerhetnek.

* Újabb adományok a Veres-Kereszt javára. A Veres-Kereszt Egylet céljaira 1914. aug. 14-től aug. 22-ig a következő adományok folytak be: Nagyváradi I. szert. káptalan 1000, Bihar megyei Takarékpénztár 500, Sztaniszlavszky Adolf főügyész 100, ifj. Ullmann Izidor és neje alapító tag 100, özv. Gyurkovits Cornélné 50, özv. Schüch Józsefné 50, Justh Magda 50, Lévy Sándor 40, dr Gyöngyössy István és neje 30, Pásztor Ferenc 20, Névtelen (Hlatky Endre utján 20, Dénes Gézáné 20, Reismann Mórné 20, Buzássy Albertné 10, Winkler Jozefa 10, dr Szöllösy Ernőné 10, Jungreis és Weisz 10, Mezey János és Társa 10, Alliquander Lajos és neje 10, Reichenberg Betti 5, Braun Erzsike urleány gyűjtése 32'60, összesen 3107'60 kor. Braun Erzsike urleány gyűjtőívén adakoztak: Klein Ander 1, Sauerbrun Márk 1, Bleiber Ignátz 1, Tarsoly — 50, Olvashatatlán aláírás 1, Kohn Adolf 1, Dicker Béla 2'50, Horváth Emilné 1, N. N. 1, N. N. 1, N. N. — 20, N. N. — 20, N. N. — 20, N. N. — 60, N. N. — 40, Boros m. kir. csendőrségi nyomtatvány raktára 1, Gutfried — 30, Réti Jenőné 1, Olvashatatlán — 20, N. N. — 30, Kálmán — 30, József — 40, N. N. — 40, N. N. — 40, Wechsler 1, Fisch Adolf — 50, Radó Samu — 50, Horváth Béni — 50, N. N. — 40, Engländer — 40, N. N. — 60, N. N. — 20, Lőrincz Albertné — 50, N. N. — 10' N. N. — 20, N. N. — 10, N. N. — 20, N. N. — 50, N. N. — 20, N. N. — 20, N. N. — 20, N. N. 1, N. N. — 60, Engel — 40, N. N. — 20, N. N. — 20, N. N. 20, N. N. — 20, N. N. — 30, N. N. — 50, V. M. — 50, N. N. — 20, Schwartz Bertalan 2, Kohn M.-né 1, Flegmann Jolika és Malika 1, összesen 32'60 kor. Reich Dávidné egy 40 gramm súlyu 165 cm. hosszú női arany

óraláncozt ajándékozott a Veres-Kereszt Egy-let céljaira. Vajha ezen szép példa nyomán minél több honleányi szivben ébredne fel a könyörülő szeretet szentséges érzése, hogy a világ hiúságát szolgáló ékszerekből a ha-záért vérző hősök sebeit gyógyító balszam vállasson. Pénz és ékszer adományok az egylet pénztárosához Hofbauer Pál urhoz (Nagyvárad Takarékpénztár) küldendők.

* **Értesítés.** Van szerencsénk az ér-dekeltek tudomására adni, hogy a klester-neuburgi utász szertár 1915. évi első félévi anyagszükségletének szállítására vonatkozó hirdmény, a „Budapesti Közlöny“ folyó évi augusztus hó 27-iki számában meg fog jelenni. Nagyvárad, 1914. augusztus hó 24. én. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József, elnök. Dr. Sarkadi La-jos, titkár.

* **Az anyakönyvi hivatalból.** Nagy-várad áll. anyakönyvi hivatalnál aug 16-tól 22-ig a következő bejegyzések történtek:

Eljegyzések: Abraham László és Tar Zsuzsánna.

Házasságok: Szedlák Alfréd r. kath. és Hornung Lujza r. kath., Perédi György unit. és Schenker Vilma r. kath., Szakács István rkath. és Szilágyi Zsuzsánna rkath., Dr. Tóth Imre rkath. és Gombos Margit ref. Fenesi János ref. és Ács Rozália rkath., Steiner Miksa izr. és Gelber Éva izr., Winter Róbert izr. és Funke Matild rkath., Ble-zsán János gkel. és Szabó Flora gkel., Ha-rabula András rkath. és Trippa Juliánna ref., Farkas Antal gkel. és Jenes Flora gkel., Weisz Salamon izr. és Schwartz Fáni izr., Zaivesák József rkath. és Motz Flóri gkath., Cserba János gkel. és Jenes Borbála gkel., Lile Áron gkel. és Indres Flóra gkel., Mik-len Mátyás rkath. és Felsch Ella izr., Csont János gkel. és Rojti Juliánna.

Halálozások: Török Ilona 5 év, Gold-finger Lipótné 54 év, öz. Kis Gedeonné 63 év, Goldstein Bernátné 71 év, Csekő Jó-zsefné 29 év, Maglai Terézia 5 hó, Piski Juliánna 72 év, Dr. Berlik József 47 év, Mócz Péter 83 év, Nagy Etel 12 hó, Gás-pár Terézia 33 év, Takács Erzsébet 50 év, öz. Nagy Imréné 74 év, Grósz József 74 év, Imre László 4 hó, Spitz Irén 7 hó, Borz Anna 4 hó, Hajor József 35 év, Kós Gy la 11 hó, Koszorus Zsuzsánna 14 hó, Legoza Zsuzsánna 40 év, Glice Miklós 8 hó, Magyar János 39 év.

Születések száma 35.

* **A motorbenzin ára.** A kereske-delmi m. kir. Miniszter urnak 62400. VI. C. 1914. sz. leiratára való hivatkozással, van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a motorbenzint mérsékelt eladási (va-gyis a kisiparos által fizetendő) árát a f. 1914. évi augusztus hó 15-től, szeptember hó végéig métermázsánként 28, azaz huszon-nyole koronában állapította meg oly meg-jegyzéssel, hogy amennyiben az utóbb emli-tett időpontig a rendes viszonyok be nem állának és a jelenlegi 24 koronás árra visszatérni nem lehetne, a most megállá-pított 28 koronás ár a f. 1914. évi december hó végéig emelhető nem lesz. Nagyvárad, 1914. augusztus hó 23-án. A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: dr. Moskovits József elnök, dr. Sarkadi Lajos titkár.

* **Beiratkozás.** Tudomására hozom a város zenepártoló közönségének, hogy ének-iskolámat (orsz. magy. kir. zeneakadémia elők. tanf.) zongora tanszakkal bővítettem ki, és ezen tanszékre is egy zeneakadémiai ok-levéllal bíró tanerőt sikerült megnyerni. Ugy az ének mint a zongoraszakra a beiratások augusztus 25-től szeptember 1-ig a taninté-zet helységében (Rákóczi-ut 12 III. em. 20) d. e. 9-12-ig d. u. 3-5-ig eszközölhető. Teljes tisztelettel Bleyer Andorné, okl. ének-tanárnő.

Legujabb táviratok.

Magyar-román testvérülés.

Budapest, aug. 24. A marostordame-gyei Mezobánd községben Szász József kormánybiztos jelenlétében ma lelkes ma-gyar-román testvérülési ünnep volt, rengen-teg magyar és román ajku polgárság jelen-létében az ünnepély kiváló magasztosságát emelte, hogy felekezetek lelkészei egyházi áldásukat adták a testvérülésre. Az egybe-gyültek nevében a felekezetek lelkészei, valamint Sándor Pál birtokos üdvözlő táv-iratot intéztek a miniszterelnökhöz, bizto-sítva őt őszinte ragaszkodásukról és Isten áldását kérve a trón és haza iránt teljesi-tett munkásságára.

Marokkói gaztett.

Berlin, aug. 24. A Wolf-ügynökség je-lenti, hogy a tengeri német ügyvivő Paler-moból táviratvzza, hogy a marokkói kor-mány e hó 19. én kézbesítette neki utlevelét és őt a **követség egész személy-zetével együtt hirtelen és erő-szakosan a Cassar francia cir-kálóra vitte, amely hajó Paler-móba szállította őket.**

E brutális erőszak Marokkó nemzetközi zónájának fővárosában, amelyben az elgezi-rászi akta szignatárius hatalmainak diplo-máciai képviselői még ma is ellenőrzést gya-korolnak a kormány felett, Marokkó és Franciaország részéről olyan hallatlan meg-sértése a nemzetközi jognak, aminő a törté-nelemben még soha nem fordult elő. Tekin-tettel Gibraltár helyzetére, magától értetődik, hogy ez az erőszakos coup csakis Anglia hozzájárulásával volt lehetséges, holott Anglia a hozzánk intézett hadüzenetet a nemzetközi jognak sérthetlenségére való sikraszállásával szepítette.

Az angol expedícióssereg partraszállítása.

Bécs, aug 24. A Zeitnak jelentik Ams-terdamból: Az angol expedícióssereget e hó 14-én-Lavreban partra szállították, ahol lel-kesen fogadták őket. Kisebb csapatokat e hó 17-én éjszaka és később is Osztdenél szállítottak partra. Namurban a német bombák borzasztó hatással működnek. A genti la-kosság az összes fegyvereket, anteer fegy-verekeket Antwerpenbe küldte s hajlandó a várost átadni a Metropol nevű antwerpeni ujság megerősíti, hogy a német csapatok Brüsszel-ben nagy önmérsékletet tanusítanak és a legkisebb kihágást sem követik el.

SZÍNHÁZ

A Szobaleány. Szerdán este ismét előadást tart a színtársulat, amely alkalom-mal egy kedves bohózat lesz műsoron, a „Szobaleány.“ A helyzetkomikumának teli kacagtató színadi alkotás szerdai előadásá-ban elsőrangú szerepben lép fel a színtár-sulat kiváló drámai és vigjáték művésznője E. Kovács Mariska, akinek minden egyes fellépte a közönség számára kétségtelenül ün-nepet jelent s egyben a legfényesebb garan-cíája annak, hogy a „Szobaleány“ pompás előadásban fog nálunk színre kerülni. A többi szerep is a társulat elsőrangú tagjainak a ke-zében van.

* **Az új kétkoronás** hozzon dicső-séget az egyesült hadseregnek. Az új kétko-ronásért Aszódi Mihály nagyváradi kávé cu-korka kereskedő a következő árajánlatot teszi. 1/2 kg. Banán kakaó, melyhez cukor nem kell 2 korona, 1/2 kg. finom csokoládé bonbon 2 korona. Szalámi, konyak, rum, tea, kristály limonádé, szardíniák, Kugler Gerbeaud bon-bonok, teavaj, lipói turó, kávé, fehér cukor, mandula, mazsola,ogyoró, feltört dió. Ko-tányi édes paprika, nagybani árak mellett Aszódy Kossuth-utcai és Aszódy Rákoczy-ut.

* **Az Egyesült Biharmegyei Kereske-delmi Bank és Központi Takarékpéztár r. t.** (Bémer-tér 4. szám) a közönség tájékoztatása céljából közli, hogy elfogad új betéteket, a melyek nem esnek a moratorium intézke-dései alá, takarékbetétkönyvecskére és folyó-számlán a legkedvezőbb kamatozási és vissza-fizetési módokat mellett. Pénztári órák: d. e. 9-től 12 ig.

x Női fehér vászon fél cipő amerikai forma bőr sarokkal gombos, fűzős, kivágott, spangin 5 korona, szarvasbőr női fél cipő, finom női bőr fél cipők mindegyikben 5 korona. Szan-dál 20-25 számig 2 korona, 26-28-ig 2 K 60, 29-34-ig 3 K 20, 35-43 4 K. Férfi chevrau amerikai cipő 10 K. Kalapok uri divat cikkek fehérneműek legolcsóbb beszerzési for-ripa FEKETE JENÓNÉL Szent János-utcán Kis Pása vendéglő mellett. Telefon 13-70.

x A legujabb **párisi kalap-ujdon-ságok** egyedül KOHN HELÉN kalap-üzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weisz-lovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgy-közönség rendelkezésére a legizlésebb és a legujabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalap-szállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

x **A legjobb akarattal kérem** győződjön meg a világhírű Rádium Bohémia Japán Roma hegedő hur különlegességeimről Gramofon lemez újdonságok Király, Fedák, Rózsa, Környe, Fráter nagyszerű fel-vételei. Saját készítményű modern cimbalmok, gramo-fon, hegedő és az összes hangszerek javítása olcsón SIMON GYULA Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő.

* Az iskolák sajnos nem fognak meg-nyitni, a **Donát-féle** kereskedelmi magán-tanfolyam azonban rendes időben kezdi a tanítást. Aki nem akar a tanulásban vissza-maradni, **siessen** beiratkozni. A fiú és leány tanítás külön-külön történik.

Cement, cementcsövek, fe-déllemez, gipsz.

csatornázás

ismert jó minőségben.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Telefon 969.

Telefon 969.

„The Roosevelt Schoe“

amerikai cipők

12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda

épületében kaphatók.

IRODALOM

Az Élet legutóbbi száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Világtörténet. Anka János. A fűtyköstől a gépfegyverig. Zoltán Vilmos. Városi törvény előtt. (Elbeszélés.) Péczely József. Tábori posta. (Költmény.) Szalay Mátyas. Helgoland. Toma István. A mariagnadi földesur fia. (Elbeszélés.) Irta: Roda-Roda Mária. Fordította Takács Edith. Felhős este. (Költmény.) Nemes Ernő. Heti beszélgetés. (Bevonulás.) Parázs. Völegény ur. (Regény.) S. Bokor Malvin. Mozgó képek. Szerkesztő üzenetek.

A „Vasárnapi Ujság” augusztus 23-iki száma a hadi eseményekre vonatkozó kevésbé ismert dolgokat ad különös érdekességgel: hadi flottánk képeit, igen szép és érdekes sorozatban mindenféle típusu hadihajónkat. A többi képek is mind a háborura vonatkoznak: mozgósítási mozgalmak Budapesten, a zimonyi hid, Lipót Szalvátor főherceg budapesti látogatása, a népsegélyző iroda és az Augusztus-gyorssegélyző-alap működése stb. Több igen érdekes cikk szintén a háborura vonatkozik. Szépirodalmi olvasmányok! Ambrus Zoltán eredeti és Galsworthy angol regénye. Egyéb közlemények: a háboru napjai új rovat, a mely napokra szedve adja a hét háborus eseményeit s a rendes heti rovatok: Halálozás, sakk, szerkesztői üzenetek, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.)

TANÜGY

Az Orsolya szüzek iskoláiban a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur rendeletének szemmel tartásával az 1914—15. isk. évre a következő sorrendben tartjuk meg a beiratásokat. A tanítónőképzőben: az I. évfolyamra szept. 5-én d. e. 8—12-ig, — ugyanekkor bíráljuk el a növendékek zenei hallását is; a III—IV. évf.-ra az előző évi bizonyítvány bemutatása mellett szept. 6 és 7-én, mindenkor d. e. 8—12-ig. Beiratáskor minden növendék tartozik legalább egy negyedévi tandíjat, valamint értesítő és bizonyítványra 4:30 K-t fizetni. A tanítónőképzővel kapcsolatos gyakorlóiskolában szept. 3—8-ig lesznek a beiratások.

Az intézet többi iskolájában pedig szept. 1—8-ig.

A javító vizsgálatokat az intézet valamennyi iskolájában szept. 4-én tartjuk.

Az ünnepélyes „Veni Sancte” szept. 8-án lesz, tanítónőjelöltek részére reggel 8 órakor, a többieknek d. e. 10 órakor.

Nagyvárad, 1914. augusztus 22. Az igazgatóság.

Iskolai értesítés. A nagyvárad-i premontrei főgimnázium igazgatósága tudatja az érdekeltekkel, hogy a javító vizsgálatok, valamint az előadások milyen időtartásban kezdődik, tudatni fogja hírlapok útján a közönséggel.

A váradolasi róm. kath. elemi fiúiskola. A nagyvárad-i l. sz. püspökség kegyurasága alatt álló váradolasi r. kath. négyosztályú fiú népiskolában az 1914—15-iki tanévre a rendes beiratások ideje szeptember hó 1-től 3-ig d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5 óráig fognak terjedni. A magánvizsgá-

latok, továbbá a javító-, pót- és felvételi vizsgálatok előzetes bejelentés után szeptember 4-én d. e. 9 órától fognak megtartatani.

Tisztelettel értesítetnek azon szülők és gyámok, kik ezen iskolában, hol a pedagógia haladása szerint egyhuzamban történik a tanítás, óhajtják gyermekeiket, illetve gyámoltjaikat taníttatni, hogy a fennebb jelzett napokon és időben a beiratás céljából a tanulókkal a magasabb osztály felvételére szükséges érdemsorozattal, vagy bizonyítvánnyal együtt sziveskedjenek az iskola épületében (Rákóczi-ut 24—819) megjelenni, mivel a magukban és minden igazolvány nélkül felküldött gyermekek felvételét nem fognak; továbbá a szeptember hó 3-án tul jelentkezők is csak úgy vétetnek fel, ha a késedelmet elfogadhatólag igazolni tudják.

A tanítás teljesen ingyenes, egy-egy tanuló után csupán 50 fillér beiratási díjat kell fizetni.

Szeptember hó 8-án ünnepélyes istentisztelet, melyre minden tanuló eljönni köteles.

A rendes tanítás szeptember 9-én veszi kezdetét.

Beírás a középiskolákba. Az összes középfokú tanintézetekben az 1914—15. tanév megkezdésére nézve a vallás- és közoktatásügyi miniszter az illetékes tanügyi férfiak meghallgatása után akép intézkedett, hogy a beiratkozások megkezdődnek szeptember 1-én és befejeződnek legkésőbb szeptember 15-én. Ha egyes tanintézetekben rövidebb vagy hosszabb ideig tanítani lehetetlen, gondoskodás történik, hogy a tanítás fennakadása miatt tanidőt senki se veszítsen és a mulasztást pótolhassa. Azok akik, katonai szolgálatba való bevonulásuk miatt nem iratkozhatnak be, hazatérésük után kivétel és méltányos elbánásban részesülnek. Mindenféle vizsgálatot a tanév kezdetén a helyi körülmények szerint megállapított időben meg kell tartani. Részletesebb tájékoztatásokat a tanintézetek igazgatói adnak.

A nagyvárad-i felső-kereskedelmi iskolában az 1914—15. tanév a szabályszerű időben megnyílik. A javító vizsgálatok aug. 31-én és szept. 1-én fognak megtartatni. A beírás és a folytatólagos fölvetel szeptember hó első négy napján lesz a fiúiskolába, a leányiskolába való beiratkozás ideje később fog közzétételni. A szeptemberi érettségi vizsgálatokat 7-én fogjuk megkezdeni. Egyéb tudnivalóról az intézet hirdető tábláján levő közlemény nyújt tájékoztatást. Nagyvárad, 1914. aug. 22. Az igazgatóság.

Beiratások az olaszii községi polgári leányiskolában. Az 1914—15. tanévre az olaszii (Tisza Kálmán-tér) polg. leányiskolában következő rendben történnek a beiratások: Szeptember 1-én délelőtt 8—11-ig az I. oszt. tanulók beírása. Szeptember 2-án délelőtt 8—11-ig a II. oszt. tanulók beírása. Szeptember 3-án délelőtt 8—11-ig a III. oszt. tanulók beírása. Szeptember 4-én délelőtt 8—11-ig a IV. oszt. tanulók beírása. Első osztályba olyan 10 életévet betöltött és 12 évesnél nem idősebb tanulók nyerne felvételt, akik 4 elemi osztályt sikerrel végeztek. Erről szóló iskolai bizonyítványukat, valamint a születési anyakönyvi kivonatot, (12 évesek újraoltási bizonyítványt is) tartoznak a szülők (anya vagy atya) kíséretében megjelteni tanuló beiratáskor bemutatni. Évi tandíj 20 korona. Beirási díj 1 korona 30 fillér. Javító és különbözeti vizsgálatok ideje szeptember 31-én délelőtt 8—12-ig. Tanérvnyitás szeptember 5. Nagyváradon, 1914. augusztus 23. Özv. dr Személy Kálmáné, igazgató.

Regényesarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Irta: Cséres Andor.

50.

Blankhurst Károly a sofőr kezébe adta lova kantárszárát, oda ment a kinban vergődő lóhoz, megsimogatta fejét, sörényét, elővette forgó pisztolyát és főbelőtte a lovat, mialatt szeméből köny hullott rá, azután nyeregbe szállt s az automobil után vágatott.

A szép asszonynak volt ideje elmélkedni a felett, ami történt és a felett, ami kedélyvilágát felzavarta.

Bünt követett el! — nem tudta tisztán megőrizni az anyai szeretetet, pedig arra vállalkozott és érezte, hogy a bűn férje és fia ellen lett elkövetve.

Azalatt a czim alatt, hogy megütötte magát, nem vett részt az Ellen és lord Bolton beszélgetéseiben, pedig ezek már kezdtek megérteni egymást, arczán végig pergett a megbánás könyei.

Észrevette ezt Ellen és anyjához fordult: — Nagyon megütötte magadat anyám! — kérdezte tőle.

— Nagyon! — válaszolt Magda.

— Nagyon fáj?

Az asszony testét zokogás rázta meg és elesukló hangon felelt:

— Nagyon, nagyon fáj, leányom!

Az automobil a várkapuhoz érkezett.

A lord Blankhurst Egon felesége legelsőbbben is a nagy könyvtár terembe ment és ott imakönyvet keresett, hogy megvigasztalja lelkét és eltörölje a bűnt, ami lelkét beszeny-nyezte.

Szerfelett izgatott volt, vére lüktetett halántékainál, szive hevesen, gyors ütemben dobogott, teste remegett. Egyik imakönyvet a másik után vette elő, keresett bennök olyat, ami lecsendesítene és nem talált. A vallás vigasza nem töltötte be szívé, más uralkodó ült ott a trónon. Egyik könyvet a másik után vette fel és tette le.

Mig így zajongott belseje, léptek halatszottak.

Lord Blankhurst Egon, a férje nyitott be. Mab, kedvesem, miben töröd a fejedet? Kérdé a férj.

Az asszony rá nézett, tekintete zavaros volt, érezte, hogy hazudnia nem volna szabad, oda kellene borulnia lábaihoz a férjnek és megmondani, megvallani neki, hogy amire vállalkozott, hogy a gyermekeinek anyja lesz, összetörtén, megtépve tört szívére, hiszen ő azt a fiut szereti, aki a világ előtt, a gyermekek előtt — anyja Károlynak.

Megrémült és csaknem összeroskadt ettől a gondolattól. Megfogódzott a könyvszekrény nyitott ajtajában.

— Még mindég az átélt izgalom hatása alatt vagy? — Kérdé a lord, segítségére sietve. — Kedves Mab, szép angyalom, küzd le végre azt az ijedséget.

A férj átölelte neje vállait és az asszony megindultán hajtotta fejét vállaira.

— Oh Egon, drága jó uram, ha te tudnád, micsoda hatással van reám ez az esemény, megharagudnál reám.

— Mond csak, mit kerestél?

— Newmau biboros ama könyvét, melyben leírja, hogy miképen és miért lett ő katolikus

— Ugyan Mab, minek az neked? nagyon is komoly ilyen gyöngé nőnek. Inkább vedd elő a Blankhurst-család történetét, melyben az is meg van írva, hogy Dormond János gróf, Ahsford grófja, mert így hitták őszüket, VIII. Henrik királylyal szembe szállt, de hitét meg nem tagadta, akkor az állam fegyveres ereje elpusztította várunkat ezt a várat.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.